

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 22.10.2019 № 29-3

ЗВІТ **про результати аудиту ефективності використання коштів** **державного бюджету, виділених Міністерству з питань тимчасово** **окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, на** **заходи з реінтеграції тимчасово окупованих територій та їх** **населення в єдиний конституційний простір України**

Київ 2019

Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням (стаття 98 Конституції України).

Організацію, повноваження та порядок діяльності Рахункової палати визначає Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII «Про Рахункову палату».

Відповідно до цього закону повноваження, покладені на Рахункову палату Конституцією України, здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення фінансового аудиту, аудиту ефективності, експертизи, аналізу та інших контрольних заходів.

Рахункова палата застосовує у своїй діяльності основні принципи діяльності Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), Європейської організації вищих органів фінансового контролю (EUROSAI) та Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю (ISSAI) в частині, що не суперечить Конституції та законам України.

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ.....	4
УЗАГАЛЬНЮЮЧІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ АУДИТУ	5
1. ПЕРЕДУМОВА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ	16
2. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ	20
2.1. Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених у 2018 році та I півріччі 2019 року Міністерству тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України на заходи щодо захисту і забезпечення прав та інтересів, соціальної реабілітації осіб, незаконно позбавлених особистої свободи	20
2.1.1. Оцінка нормативно-правового та організаційного забезпечення використання коштів державного бюджету на надання допомоги особам, незаконно позбавленим особистої свободи.....	20
2.1.2. Оцінка фінансового забезпечення здійснення видатків за КПКВК 1601020	27
2.2. Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених МТОТ у 2018 році та I півріччі 2019 року на пілотні заходи з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів, за КПКВК 1601600 та КПКВК 1601010 у межах коштів Гранту	32
2.2.1. Оцінка нормативно-правового та організаційного забезпечення впровадження Проєкту «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проєкт з відновлення та розбудови спроможностей»	32
2.2.2. Оцінка фінансового забезпечення впровадження Проєкту	37
2.2.3. Оцінка стану планування та здійснення видатків за бюджетною програмою КПКВК 1601010 в межах реалізації Частини 1 Проєкту.....	38
2.2.4. Оцінка відбору пілотних субпроєктів, які впроваджуються в межах реалізації Частини 2 Проєкту	43
2.2.5. Оцінка стану планування та здійснення видатків за КПКВК 1601600 в межах реалізації Частини 2 Проєкту.....	46
2.2.6. Оцінка ефективності реалізації субпроєктів у межах виконання Частини 2 Проєкту	52
2.2.7. Оцінка соціально-економічних наслідків нереалізації субпроєктів у межах Частини 2 Проєкту.....	55
Додаток 1–3.....	68-70

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Скорочення	Повна назва установи, нормативного акта, поняття
ВПО	Внутрішньо переміщені особи
Грант, Проєкт	Грант ФДРМ № TF0A3307 «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проєкт з відновлення та розбудови спроможностей»
Ініціатори	Органи місцевого самоврядування, які є ініціаторами відповідних субпроєктів
Імплементатори	Виконавці субпроєктів – структурні підрозділи виконавчих комітетів місцевих рад/комунальні установи місцевих рад/місцевих держадміністрацій, інших підприємств, установ, організацій, де реалізуються відповідні субпроєкти
МБРР	Міжнародний банк реконструкції та розвитку
Наказ № 106, Положення № 106	Наказ МТОТ від 18.10.2018 № 106 «Про утворення комісії з розгляду питань щодо надання допомоги особам, позбавленим особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України та/або території Російської Федерації у зв'язку з громадською або політичною діяльністю таких осіб, а також підтримки зазначених осіб та членів їх сімей»
Постанова № 221 Порядок № 221	Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 221 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації пілотних заходів з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів»
Постанова № 328, Порядок № 328	Постанова Кабінету Міністрів України від 18.04.2018 № 328 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо захисту і забезпечення прав та інтересів, соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України та/або території Російської Федерації у зв'язку з громадською або політичною діяльністю таких осіб, а також підтримки зазначених осіб та членів їх сімей, у тому числі відшкодування витрат, пов'язаних з їх відвідуванням, надання особам, позбавленим особистої свободи, та членам їх сімей правової допомоги, медичних та соціальних послуг, а також деокупаційних заходів, здійснення виплат державних стипендій імені Левка Лук'яненка»
Порядок № 153	Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги»
Порядок № 228	Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ»
Правила № 1098 Субпроєкт	Наказ Мінфіну від 29.12.2002 № 1098 «Про паспорти бюджетних програм» Конкретний набір заходів (субпроєкт) щодо реалізації угод про співпрацю
Угода про Грант	Лист-угода про Грант ФДРМ № TF0A3307, укладена між Міністерством економічного розвитку України та МБРР від 20.09.2016
Угоди про співпрацю	Тристоронні угоди, укладені МТОТ за результатами конкурсного відбору проєктних пропозицій для реалізації субпроєктів
Указ № 216	Указ Президента України від 25.07.2018 № 216 «Про невідкладні заходи щодо захисту прав, свобод і законних інтересів осіб, незаконно затриманих, утримуваних Російською Федерацією, окупаційною адміністрацією Російської Федерації, звільнених з числа таких осіб, підтримки зазначених осіб та членів їх сімей»
Указ № 417, Положення № 417	Указ Президента України від 07.12.2018 № 417/2018 «Про державні стипендії імені Левка Лук'яненка»
Учасники АТО/ООС	Учасники Антитерористичної операції/Операції об'єднаних сил
ФДМР	Фонд державотворення та розбудови миру

УЗАГАЛЬНЮЮЧІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ АУДИТУ

З метою захисту прав та законних інтересів осіб, що порушені внаслідок збройного конфлікту та/або тимчасової окупації частини території України, та реінтеграції населення, яке проживає на тимчасово окупованій території, в єдиний конституційний простір України, **Міністерством тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України** (далі – МТОТ) як головним розпорядником бюджетних коштів здійснювалася реалізація відповідних бюджетних програм, які були предметом аудиту. МТОТ також впроваджується Грант Фонду державотворення та розбудови миру «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проект з відновлення та розбудови спроможностей», мета якого полягає в розбудові спроможності працювати з наслідками конфлікту для розвитку.

Аудитом встановлено:

1. МТОТ як головним розпорядником бюджетних коштів за КПКВК 1601020 забезпечено виконання низки заходів для захисту і забезпечення прав та інтересів осіб, незаконно позбавлених особистої свободи, зокрема: надання професійної правової допомоги для захисту і забезпечення прав та інтересів осіб, незаконно позбавлених особистої свободи, у 2018 році – 77 особам (7,7 млн грн); виплати одноразової грошової допомоги особам, яких незаконно позбавлено особистої свободи (звільнених 27.12.2017 та 24.01.2018), у 2018 році – 71 особі (7,1 млн грн); виплати одноразової грошової допомоги особам, яких було незаконно затримано в результаті акту збройної агресії з боку Російської Федерації, що відбувся 25 листопада 2018 р. у районі Керченської протоки, у 2018 році – 24 особам (2,4 млн грн); виплати державних стипендій імені Левка Лук'яненка у I півріччі 2019 року – 5 особам (28,8 тис. гривень).

При здійсненні заходів з виплати грошових допомог та стипендій МТОТ фактично виконувало функції, притаманні державній системі соціального захисту.

Водночас у 2019 році МТОТ (на час проведення аудиту) не розпочато здійснення передбачених бюджетною програмою заходів із соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи у зв'язку з громадською або політичною діяльністю, та деокупаційних заходів. Обласні державні адміністрації необґрунтовано зволікали з утворенням комісій (рад) із соціальної реабілітації постраждалих осіб, що призвело до непроведення заходів із соціальної реабілітації.

Використання бюджетних коштів на проведення деокупаційних заходів не розпочато, оскільки МТОТ лише у квітні 2019 року доповнено Порядок № 328 напрямом спрямування бюджетних коштів за КПКВК 1601020 «здійснення деокупаційних заходів», а план заходів, спрямованих на їх здійснення, затверджено лише у серпні 2019 року.

У порушення вимог пункту 3 Положення про державні стипендії імені Левка Лук'яненка, затвердженого Указом Президента України від 07.12.2018 № 417, щодо розгляду клопотань про призначення стипендій у строк не більш ніж 20 робочих днів з дати їх отримання, МТОТ взагалі не

розглянуто клопотання про призначення державних стипендій, подані МЗС та Об'єднанням родичів політв'язнів Кремля (58 та 38 кандидатур відповідно), що обмежило права цих осіб на отримання стипендії.

2. Із затверджених обсягів бюджетних призначень МТОТ за бюджетною програмою **КПКВК 1601020** (у 2018 році – **96,7 млн грн**, з урахуванням змін – **61,7 млн грн**; у 2019 році – відповідно **126,7 та 96,9 млн грн**) використано у 2018 році **менше третини** бюджетних призначень – **17,2 млн грн** (28 відс.) та у I півріччі 2019 року – **лише 28,8 тис. гривень**.

2.1. Порядок № 328 Кабінетом Міністрів України затверджено лише у квітні 2018 року, тобто з недотриманням термінів, встановлених частиною сьомою статті 20 Бюджетного кодексу України (протягом 30 днів з дати набрання чинності законом про державний бюджет). Зазначене спричинило зволікання з розробленням та затвердженням паспорта бюджетної програми на 2018 рік.

2.2. Необґрунтоване планування МТОТ видатків за КПКВК 1601020 на 2018 рік зумовило необхідність зменшення Законом України від 06.12.2018 № 2648 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» бюджетних призначень на 35 млн грн (на 36,2 відсотка). Незважаючи на це, у кінці бюджетного року **невикористаними залишились 44,5 млн грн** (залишок нерозподілених кошторисних призначень, які були повернені до державного бюджету), що свідчить про **неефективне управління бюджетними коштами**.

2.3. Прийняття Кабінетом Міністрів України постанови від 05.12.2018 № 1066 «Деякі питання підтримки осіб, яких було незаконно затримано в результаті акту збройної агресії з боку Російської Федерації, що відбувся 25 листопада 2018 р. в районі Керченської протоки» та внесення зміни до розпису державного бюджету за КПКВК 1601020 призвело до зміни інформації та результативних показників, затверджених у паспорті цієї бюджетної програми. Обсяг коштів, передбачений на виплату одноразової грошової допомоги особам, яких незаконно позбавлено особистої свободи, становив **7,4 млн грн**, при цьому згідно із довідками про зміни до кошторису – **9,5 млн грн, що більше на 2,1 млн гривень**. Разом з тим МТОТ **не ініційовано внесення змін до паспорта бюджетної програми за КПКВК 1601020 на 2018 рік, що є порушенням вимог пункту 10 розділу I Правил № 1098**.

3. Нормативно-правова база в частині визначення правового статусу осіб, яких незаконно позбавлено волі незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, потребує комплексного упорядкування та удосконалення.

3.1. Не вирішено питання встановлення правового статусу осіб, яких незаконно позбавлено волі незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, заручників або незаконно засуджених, забезпечення соціальних гарантій таких осіб.

3.2. Законодавчо необхідно визначити критерії та процедури визнання політичними в'язнями громадян України, позбавлених особистої свободи за рішенням органів влади Російської Федерації у зв'язку з їхньою громадською або

політичною діяльністю на територіях, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження, або на тимчасово окупованій території.

Потребує конкретизації перелік документів та відомостей, що підтверджують факт та обставини незаконного позбавлення особи особистої свободи у зв'язку з громадською або політичною діяльністю, які мають бути додані заявником до звернення відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу IV Положення № 106.

3.3. Норми Положення № 106 в частині встановлення МТОТ часових обмежень для надання допомоги особам, незаконно позбавленим особистої свободи **лише у поточному році**, доцільно переглянути з метою їх поширення на осіб, незаконно позбавлених особистої свободи у попередні, ніж поточний рік, періоди, для забезпечення соціального захисту таких осіб.

Така обмеженість у часі позбавила 26 осіб у 2018 році та 14 осіб у 2019 році права на отримання допомоги відповідно до підпункту 1 пункту 5 Порядку № 328.

3.4. Потребує удосконалення підпункт 1 пункту 2 розділу IV Положення № 106 в частині чіткого унормування необхідності подання Комісії з розгляду питань щодо надання допомоги належно завірених копій документів, що підтверджують громадянство безпосередньо осіб, незаконно позбавлених особистої свободи.

У порушення вимог пункту 4 розділу IV Положення № 106 цією Комісією ухвалені рішення про виплату грошової допомоги, а МТОТ перераховано бюджетні кошти на особові рахунки 7 заявників за відсутності, **на момент прийняття таких рішень, належно завірених копій документів, що підтверджують громадянство України осіб, позбавлених особистої свободи.**

4. МТОТ як координатором Проєкту «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проєкт з відновлення та розбудови спроможностей» та головним розпорядником бюджетних коштів за КПКВК 1601600 «Пілотні заходи з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів» не забезпечено ефективного управління коштами Гранту Фонду державотворення та розбудови миру № TF0A3307 та досягнення результатів, передбачених цим Проєктом і бюджетною програмою. Навіть з урахуванням продовження дії Угоди про Грант є високий ризик недосягнення мети Проєкту, яка полягає в розбудові спроможності отримувача Гранту працювати з наслідками конфлікту для розвитку. Цілей субпроєктів, які впроваджуються в громадах, що постраждали від конфлікту, наразі не досягнуто.

Необґрунтоване планування МТОТ видатків спеціального фонду державного бюджету за КПКВК 1601600 на 2018 та 2019 роки, неналежна координація субпроєктів і неефективне управління коштами спеціального фонду державного бюджету, спрямованими на їх реалізацію, спричинили **невиконання головним розпорядником усіх завдань цієї бюджетної програми у 2018 році та призвели до фактичного призупинення реалізації субпроєктів у 2019 році.**

Соціально-економічними наслідками нереалізації субпроєктів у терміни, передбачені угодами про співпрацю, стали, зокрема, незабезпечення

учасників АТО/ООС, внутрішньо переміщених осіб послугами медичної та фізичної реабілітації; ненадання психологічної допомоги; невирішення психологічних та соціальних проблем, незабезпечення потреб таких осіб щодо працевлаштування, започаткування підприємницької діяльності, що сприяло б підвищенню їх життєвого рівня та створенню умов для розширення можливостей отримання доходів, їх соціальної та професійної адаптації.

У встановлені укладеною 20.09.2016 між Мінекономрозвитку та МБРР Угодою про Грант терміни (03.06.2019) Проєкт МТОТ не завершено: дію продовжено ще на один рік із збільшенням кошторисної вартості на 350 тис. дол. США.

Враховуючи завершення початкового терміну реалізації та пролонгацію Проєкту МБРР, аудитом надано проміжну оцінку стану реалізації Проєкту на шляху досягнення кінцевої мети.

За Частиною 1 Проєкту МТОТ досягнуто окремих показників щодо зміцнення інституційної спроможності. Водночас є загроза недосягнення мети Проєкту за Частиною 2, оскільки пілотні субпроєкти за період їх впровадження реалізовані лише на 52 відсотки.

Зважаючи на фактичне призупинення Проєкту з червня 2019 року, зберігаються ризики його невиконання і у додатково визначені в угоді із МБРР терміни.

За умови збереження існуючої моделі неефективного управління Проєктом та за відсутності досвіду участі в імплементації міжнародних проєктів, є високі ризики невиконання його цільових показників та нерезультативного використання коштів Гранту.

Міністерству у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, до складу якого у вересні 2019 року приєднано МТОТ, у найкоротші терміни необхідно вирішити питання ефективного управління, організаційного та фінансового забезпечення завершення Проєкту у додатково встановлені терміни та досягнення його цілей.

4.1. За час впровадження Проєкту впродовж 2,5 років із передбачених Угодою про Грант 3200 тис. дол. США надійшло 2197,1 тис. дол. США (69 відс. кошторисної вартості Проєкту). Станом на початкову дату завершення Проєкту (03.06.2019) використано лише половину коштів Гранту – 1824,3 тис. дол. США (52 відс.), в т. ч. третина (701 тис. дол. США) – за Частиною 1 та дві третини (1123,3 тис. дол. США) – за Частиною 2.

При цьому за Частиною 1 Проєкту на побудову потенціалу МТОТ, управління проєктами, моніторинг та оцінку використано 78 відс. передбачених за цією Частиною коштів (900 тис. дол. США), за Частиною 2 «Пілотні заходи, спрямовані на реагування на виникаючі проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб і поверненням комбатантів» – лише 49 відс. коштів Гранту за цією Частиною (2300 тис. дол. США).

4.2. У цілому нормативно-правове врегулювання питань впровадження Проєкту забезпечено. Водночас затвердження з недотриманням термінів, встановлених частиною сьомою статті 20 Бюджетного кодексу України, лише наприкінці березня 2018 року порядку

використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації пілотних заходів з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів, а також **зволікання МТОТ з урегулюванням механізму впровадження Частини 2 Гранту** (невизначення в Операційному посібнику механізму закупівель на старті субпроектів, зміни до якого внесено лише через 4 місяці після укладання угод про співпрацю) **призвели до відтермінування майже на 6 місяців початку реалізації субпроектів. Як наслідок, термінів реалізації не дотримано та цільових показників у встановлені угодами про співпрацю терміни не виконано.**

4.3. Управління МТОТ Проектом упродовж 2,5 років було неефективним та не забезпечило вчасного його впровадження. Недоліки, помилки і невирішеність проблем в організаційному забезпеченні Проекту призвели до невиконання запланованих заходів у межах впровадження Частини 2 Проекту. Зазначене спричинене таким:

- **незатвердження Робочою групою з реалізації Проекту** (далі – Робоча група), створеною наказом МТОТ, **планів заходів з реалізації Проекту на 2018 та 2019 роки.** Стратегічний документ Проекту – План заходів з реалізації Гранту затверджено Робочою групою тільки на 2017 рік, проте питання аналізу виконання цього плану не розглядалось;
- **нездійснення Робочою групою аналізу стану виконання і результатів Проекту.** Питання своєчасного визначення проблем під час реалізації Проекту й оперативного їх вирішення, **надання оцінки ефективності впровадження Проекту не розглядалися**, що не відповідає Положенню про Робочу групу і не забезпечує **ефективного управління та контролю за реалізацією Проекту;**
- **неподання МТОТ щорічного звіту про стан реалізації Гранту у 2017, 2018 роках, що суперечить вимогам Договору про надання повноважень,** укладеного між Мінекономрозвитку та МТОТ, та призводить до неналежного контролю за виконанням Проекту;
- **відсутність в Операційному посібнику вимоги щодо складання Графіка впровадження Проекту на весь період реалізації за роками не сприяє ефективному плануванню заходів та витрачання коштів Гранту;**
- **відхилення Тендерним комітетом МТОТ та за погодженням із МБРР вилучення з Плану закупівель ключової позиції Менеджера Проекту, на якого Операційним посібником покладалась завдання із забезпечення організації, координації, здійснення закупівель та фінансової діяльності, а також контроль та оцінка заходів;**
- **незабезпечення кваліфікованими кадрами із закупівлі.** Постійна плінність та тривала неукомплектованість **унеможливили** надання консультаційних послуг цільовій аудиторії в межах субпроектів, як наслідок, **невиконання цільових показників та недосягнення їх цілей;**
- **незабезпечення МТОТ як координатором Проекту та субпроектів після пролонгації Проекту внесення змін до угод про співпрацю з метою актуалізації планів заходів та бюджетів;**

- **невиконання МТОТ вимог пункту 44 Порядку створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 153, щодо оприлюднення на власному вебсайті відомостей про отримання будь-якого майна, необхідного для забезпечення виконання завдань Проєкту, яке ввезено або придбано на митній території України, протягом 10 календарних днів з дати зарахування на баланс. Не надано підтвердження щодо оприлюднення таких відомостей і у засобах масової інформації, що не забезпечує прозорості процесу виконання Проєкту.**

У звітах МТОТ МБРР неодноразово наголошувалося на «великих» та «середніх» ризиках реалізації субпроєктів у встановлені терміни. При цьому запропоновані самим МТОТ заходи ним не виконувались, як і більшість заходів, рекомендованих МБРР за результатами місій з нагляду за Проєктом.

5. У межах реалізації Частини 1 Проєкту за 2,5 років за КПКВК 1601010 «Керівництво та управління з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб» (далі – КПКВК 1601010) використано 18,8 млн грн для формування матеріально-технічної бази, забезпечення функціонування та поточної діяльності центрального та регіональних офісів.

Під час підготовки проєктів законів про державний бюджет України на 2018, 2019 роки кошти Гранту у спеціальному фонді державного бюджету за КПКВК 1601010 не передбачались, що є порушенням статті 13 Бюджетного кодексу України. На підставі затверджених МТОТ та погоджених Мінфіном довідок про зміни до кошторису вносилися зміни до кошторису, відповідно до яких видатки за спеціальним фондом на 2017 рік визначено в сумі 13 млн грн, на 2018 рік – 8,5 млн грн, станом на 01.07.2019 – 5,9 млн гривень.

Видатки за КПКВК 1601010 в межах коштів Гранту, спрямовані на забезпечення інституційної спроможності МТОТ, становили основну частину видатків за спеціальним фондом цієї бюджетної програми: у 2017 році – 74 відс., у 2018 році – 95 відс., у I півріччі 2019 року – 97 відсотків. Засвідчено, що матеріально-технічну базу МТОТ фактично створено за рахунок коштів Гранту.

На закупівлю товарів витрачено 6 млн грн, робіт – 1,4 млн грн, на навчання та тренінги – 0,4 млн грн та операційні витрати – 4 млн грн, або дві третини коштів Гранту за Категорією 1. Зокрема, на закупівлю трьох автомобілів використано 2,8 млн грн, або майже половину коштів для закупівлі товарів; на обладнання для проведення групових відеоконференцій – 1,3 млн гривень. Для забезпечення оснащення центрального офісу у м. Києві та його територіальних органів у містах Северодонецьку та Краматорську МТОТ у 2018 році закуплено офісну техніку, програмне забезпечення, мобільну комп'ютерну техніку (0,9 млн грн) та проведено ремонтні роботи в цих офісах (1,1 млн гривень).

Разом з тим нерезультативно витрачено третину коштів Гранту в загальній сумі 6,4 млн грн на оплату послуг консультантів, оскільки своєчасної реалізації субпроєктів у повному обсязі не забезпечено.

Загалом станом на момент завершення аудиту зміцнення матеріальної бази МТОТ не призвело до реального формування спроможності інституції ефективно працювати з наслідками конфлікту для розвитку.

6. У межах реалізації Частини 2 Проєкту МТОТ у жовтні 2017 року відібрано десять пілотних субпроєктів із 83 проєктних пропозицій органів місцевого самоврядування, об'єднаних територіальних громад з чотирьох областей України: Харківської, Дніпропетровської, Запорізької і Миколаївської. Новаторські пілотні проєкти мали впроваджуватися в громадах, які постраждали від конфлікту (в тих, де розміщується значна кількість ВПО, ветеранів), для вирішення соціально-економічних потреб таких громад.

Регіонами, що зазнали найбільшого впливу, згідно з Операційним посібником є Донецька і Луганська області, а також сусідні – Харківська, Дніпропетровська і Запорізька. Водночас МТОТ за погодженням із МБРР запропоновано і включено для відбору субпроєктів Миколаївську область, в якій проживає менше одного відсотка ВПО. При цьому територіальні громади, розташовані в Донецькій і Луганській областях, в яких проживає 819 тис. ВПО (54 відс. загальної кількості ВПО), до участі в Проєкті не залучено.

За результатами відбору субпроєктів МТОТ укладено 10 угод про співпрацю (по три у Дніпропетровській та Харківській, по дві у Запорізькій та Миколаївській областях). Кошторисна вартість субпроєктів з урахуванням змін на 01.07.2019 становила 2606,8 тис. дол. США, джерела фінансування: за рахунок коштів Гранту – 2014,0 тис. дол. США (77 відс.) та співфінансування за рахунок коштів місцевих бюджетів – 592,8 тис. дол. США (23 відсотки).

Комітетом з відбору та нагляду за субпроєктами, створеним наказом МТОТ, за два роки діяльності проведено лише чотири засідання, чим не дотримано вимоги пункту 3.2 Операційного посібника: у 2018 році проведено одне засідання замість трьох, а у 2019 році (станом на 30.06.2019) – жодного. Питання періодичного моніторингу та надання звітів щодо проблем, пов'язаних із реалізацією субпроєктів і досягненням результатів, Комітетом з відбору та нагляду за субпроєктами не розглядалися, що свідчить про неналежне виконання покладених функцій.

7. Внаслідок необґрунтованого планування видатків за КПКВК 1601600, неефективного управління коштами, низьких темпів реалізації субпроєктів із затверджених обсягів бюджетних призначень МТОТ за цією бюджетною програмою (у 2018 році – 59,4 млн грн, з урахуванням змін – 10,4 млн грн; у 2019 році – відповідно 22,6 та 23,5 млн грн) використано у 2018 році лише 9,4 млн грн (відносно початкових призначень – 15,9 відс., остаточних – 91,1 відс.) та у I півріччі 2019 року – 23,5 млн грн (89 відс. бюджетних призначень зі змінами).

7.1. Планування МТОТ видатків за КПКВК 1601600 на 2018, 2019 роки здійснювалось без належного економічного обґрунтування та супроводжувалось порушеннями законодавства, зокрема:

- обсяги видатків, визначені у бюджетному запиті за КПКВК 1601600 на 2019 рік на суму 22,6 млн грн, не підтверджено детальними розрахунками, а визначено лише напрями використання коштів, що не узгоджується із нормами статті 35 Бюджетного кодексу України;

- у порушення вимог пункту 22 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних

установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, видатки за спеціальним фондом, включені до проекту кошторису за КПКВК 1601600 на 2018, 2019 роки, **не обґрунтовано відповідними розрахунками** (на загальну суму **82 млн грн**), а визначено лише напрями використання коштів, що відповідно до пункту 16 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є **порушенням бюджетного законодавства**;

- **економічно не обґрунтовано та помилково враховано при визначенні потреби** у видатках спеціального фонду за КПКВК 1601600 на 2018 рік **кошторисну вартість субпроектів у повному обсязі** (59,4 млн грн): відповідно до планів закупівель, планів заходів та бюджетів закупівлю консультаційних послуг в обсязі 417 тис. дол. США (21 відс. кошторисної вартості) та виконання більшості робіт **передбачено у 2019 році, що негативно вплинуло на виконання завдань бюджетної програми**;

- **здійснено необґрунтоване** (в умовах зволікання з початком реалізації субпроектів до вересня 2018 року) **планування показників видатків спеціального фонду бюджету за КПКВК 1601600 на 2019 рік в обсягах, недостатніх для реалізації субпроектів (лише 22,6 млн гривень).** Це спричинило на початку 2019 року збільшення видатків розвитку на **10 млн грн**, а в подальшому – необхідність збільшення показників видатків спеціального фонду державного бюджету на **37,2 млн грн** (у 1,6 раза більше, ніж затверджено) та **призвело до призупинення закупівель у межах субпроектів через нестачу кошторисних призначень для реєстрації договірних зобов'язань.**

7.2. Внаслідок низьких темпів реалізації субпроектів у 2018 році головним розпорядником допущено суттєве невиконання завдань бюджетної програми КПКВК 1601600 за всіма напрямками (у 4-9 разів менше запланованого) та невиконання 40 з 74 (61 відс.) результативних показників, затверджених на 2018 рік.

Тільки 10 результативних показників (14 відс.) виконано у повному обсязі, а саме: із 12 затверджених показників затрат виконано повністю лише 1, із 36 показників продукту – 4, із 26 показників ефективності – 5. Із 17 показників якості жодного не виконано повністю.

Звіт про виконання паспорта бюджетної програми за 2018 рік складено з недотриманням вимог пункту 6 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України, відповідно до якого головний розпорядник бюджетних коштів забезпечує затвердження паспортів бюджетних програм, **достовірність і повноту інформації, що в них міститься.** Зокрема, **недостовірно відображено** показник продукту **про виконання робіт з капітального ремонту приміщення площею 594 кв. м у межах реалізації субпроекту «Кожен має значення», який фактично не здійснено.**

Результативні показники, зазначені у звіті про виконання паспорта бюджетної програми за 2018 рік, не підтверджені офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю, даними бухгалтерського, статистичного та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, що є порушенням вимог пункту 6 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України. Зокрема, **недостовірно відображено** показник продукту **про виконання робіт з капітального ремонту**

приміщення площею 594 кв. м у межах реалізації субпроекту «Кожен має значення», який фактично не здійснено.

Враховуючи значне невикористання коштів спеціального фонду за КПКВК 1601600 (використано лише **9,4 млн грн, або 15,9 відс. початково затверджених**), у грудні 2018 року обсяги бюджетних призначень **зменшені на 49 млн грн** (на 82,6 відс. призначених), що свідчить про **необґрунтоване планування та неефективне управління коштами.**

Навпаки, **вже у I півріччі 2019 року** МТОТ майже повністю використано **передбачені на 2019 рік** кошти спеціального фонду державного бюджету за КПКВК 1601600 **на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – 1,1 млн грн (99 відс. затверджених на рік) та на капітальні видатки – 13,1 млн грн (98 відсотків).** При цьому сума прямих платежів з рахунка Гранту, які не проведено за бухгалтерським обліком через відсутність бюджетних призначень, становила **7,1 млн гривень.** Зазначене зумовило **призупинення МТОТ укладання договорів через нестачу бюджетних призначень.**

З метою виправлення ситуації, враховуючи рішення про продовження Проекту, для збільшення показників видатків спеціального фонду за бюджетною програмою КПКВК 1601600 **на 37,2 млн грн** МТОТ розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік», який у кінці серпня 2019 року подано на розгляд Кабінету Міністрів України. **Зважаючи на обмеженість часу до кінця бюджетного року та недоліки в управлінні субпроектами, є ризики неефективного використання цих коштів.**

8. МТОТ як координатором, а також ініціаторами та імплементаторами субпроектів не забезпечено реалізації жодного субпроекту у заплановані угодами про співпрацю терміни (до 03.06.2019). Виконання субпроектів за кошти Гранту на 01.07.2019 становило лише 52 відсотки. Через непроведення МТОТ у повному обсязі процедур закупівель необхідного обладнання і товарів, невжиття ефективних заходів для закінчення будівельно-ремонтних робіт, нездійснення закупівлі консультаційних послуг у передбачені угодами терміни та обсягах, **цілових показників не виконано, цілей субпроектів не досягнуто.**

8.1. Лише три субпроекти знаходяться на завершальному етапі: у м. Первомайськ Харківської області (**94 відс.**), с. Сурсько-Литовське Дніпропетровської області (**93 відс.**) та м. Кам'янське Дніпропетровської області (**79 відсотків**). Два субпроекти мають найнижчий ступінь виконання: у смт Нова Водолага Харківської області (**12 відс.**) та м. Запоріжжя (**14 відс.**), у структурі видатків яких консультаційні послуги становлять 84 та 97 відс. відповідно. **Інші п'ять субпроектів реалізовані в межах 24 – 48 відсотків.**

Фактично станом на 30.06.2019 на реалізацію субпроектів використано **29,9 млн грн (1036,9 тис. дол. США, або 52 відс. кошторисної вартості),** за рахунок яких придбано більшість товарно-матеріальних цінностей (**20,1 млн грн, або 68 відс.**), заплановані ремонтні роботи виконано лише наполовину (**9,1 млн грн, або 56 відсотків**).

Водночас закупівля консультаційних послуг для цільової аудиторії (ВПО, учасників АТО/ООС), що є одним з основних кінцевих продуктів

реалізації Проєкту, ще і досі знаходиться на початковому етапі – використано лише 0,8 млн грн (7 відс. запланованих коштів).

8.2. Аудитом виявлено такі ключові проблеми при реалізації субпроєктів:

- нормативна незабезпеченість механізму закупівель на старті субпроєктів, тривале (протягом 2,5 міс.) узгодження показників паспорта бюджетної програми за КПКВК 1601600 на 2018 рік призвели до зволікання з початком реалізації пілотних субпроєктів на 6 місяців;

- тривале виконання та продовження термінів ремонтних робіт зменшувало час для реалізації подальших заходів субпроєктів, проведення яких планувалось у відремонтованих приміщеннях;

- закупівля консультаційних послуг цільовим категоріям громадян у межах субпроєктів, на що передбачалось 22 відс. кошторисної вартості субпроєктів, здійснена лише початково за одним з п'яти субпроєктів, що порушило графіки проведення заходів субпроєктів та унеможливило виконання цільових показників субпроєктів;

- **брак досвіду роботи МТОТ** та учасників субпроєктів у проєктах МБРР призводив до відміни торгів через відсутність потенційних постачальників товарів, робіт і послуг та неодноразових повторних оголошень закупівель.

МТОТ (станом на 23.08.2019) **не вжито заходів щодо перегляду угод про співпрацю**, з урахуванням остаточного терміну виконання заходів субпроєктів (травень 2019 року) та пролонгації Проєкту до 03.06.2020.

З червня 2019 року МТОТ закупівлю товарів, робіт та консультаційних послуг призупинено через невизначеність щодо продовження Проєкту, відсутність бюджетних призначень за спеціальним фондом КПКВК 1601600, зумовлену необґрунтованим плануванням, плинність спеціалістів із закупівель консультаційних послуг, а з кінця серпня 2019 року – **через реорганізацію МТОТ** та, відповідно, відсутність підписантів, що посилює ризики незавершення Проєкту у додатково встановлені терміни.

9. За відсутності дієвого внутрішнього контролю та ефективного управління МТОТ як координатором Проєкту та головним розпорядником бюджетних коштів за КПКВК 1601600, не забезпечено результативного використання у 2018 році–І півріччі 2019 року коштів у межах реалізації субпроєктів на придбання обладнання, комп'ютерної техніки, меблів.

- Через суттєві недоліки у реалізації субпроєктів, допущені як МТОТ, так і бенефіціарами, придбані за рахунок коштів Гранту матеріальні цінності на суму **13,8 млн грн фактично не використовуються (від півроку до 11 місяців)**, що свідчить про нерезультативне використання коштів на їх придбання. Зазначене унеможливає досягнення цільових показників субпроєктів та нівелює витрачені ресурси і зусилля.

- У порушення умов угод про співпрацю фінансування бенефіціарами субпроєктів, передбачене в обсязі **592,8 тис. дол. США**, здійснено лише наполовину (**292 тис. дол. США**: за трьома угодами на суму

237,5 тис. дол. США співфінансування зовсім не здійснювалось, а за сімома виділялось частково), що **негативно вплинуло на стан їх реалізації**.

Так, через невиконання Сурсько-Литовською сільрадою Дніпропетровської області (імплементатором субпроєкту) умов угоди про співпрацю **в частині будівництва** до кінця 2018 року **Центру безпеки громадян** за рахунок **співфінансування**, придбана за кошти Гранту пожежна машина вартістю **4,5 млн грн** з травня 2019 року **не використовується та знаходиться на відкритому майданчику**. Не використовується й пожежне обладнання на суму **1,7 млн. гривень**. Це свідчить про **нерезультативне використання коштів Гранту** у сумі **6,2 млн грн (230,4 тис. дол. США)** на придбання цього майна. Отже, **цілей субпроєкту** в обумовлені угодою строки **не досягнуто**, мешканців громади оперативним захистом від техногенних катастроф не забезпечено, соціальної та професійної адаптації ветеранів АТО та ВПО цієї громади не здійснено.

Рекомендації:

Верховній Раді України: законодавчо встановити правовий статус і соціальні гарантії особам, яких незаконно позбавлено свободи незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, заручникам або незаконно засудженим, чітко визначити сферу дії таких правових норм щодо кола осіб, часу і простору.

Кабінетові Міністрів України:

подати на розгляд Верховної Ради України законопроект щодо встановлення правового статусу і соціальних гарантій особам, яких незаконно позбавлено свободи незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, заручникам або незаконно засудженим;

вжити заходів щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення в частині соціальних гарантій осіб, яких незаконно позбавлено свободи незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, зокрема Порядку № 328.

Міністерству у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України:

розробити та подати на розгляд Кабінетові Міністрів України законопроект щодо встановлення правового статусу і соціальних гарантій особам, яких незаконно позбавлено свободи незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, заручникам або незаконно засудженим;

надати пропозиції Кабінету Міністрів України щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення в частині соціальних гарантій осіб, яких незаконно позбавлено свободи незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, зокрема Порядку № 328; удосконалити Положення № 106: розглянути питання про внесення змін в частині можливості поширення норм щодо надання допомоги особам, незаконно позбавленим особистої свободи у попередні, ніж поточний рік, періоди, що забезпечить соціальний захист таких осіб; внести зміни до підпункту 1 пункту 2 розділу IV щодо надання належно завірених копій документів, що підтверджують

громадянство безпосередньо особи, незаконно позбавленої особистої свободи;

у найкоротші терміни вирішити питання організаційного та фінансового забезпечення завершення реалізації Проєкту у додатково встановлені Угодою про Грант терміни та досягнення визначених цілей, забезпечити дієвий внутрішній контроль. Зокрема, затвердити Координатора Проєкту та План заходів з реалізації Гранту, переглянути склад Робочої групи з реалізації Проєкту, Комітету з відбору та нагляду за субпроєктами, Тендерного комітету з відбору консультантів, товарів, робіт та неконсультаційних послуг, актуалізувати роботу місцевих робочих груп з нагляду за субпроєктами;

у межах розбудови інституційної спроможності та модернізації управління та розвитку людських ресурсів публічного сектору відповідно до принципів та стандартів ЄС приділити належну увагу розвитку фахового рівня персоналу, залученого до виконання Проєкту та спроможного нести відповідальність за результати своєї діяльності як «агенти змін», що докорінно трансформують підходи до професійної діяльності, мотивованих та орієнтованих на результат;

забезпечити ефективну координацію та управління Проєктом, результативне використання коштів Гранту, передбачених для реалізації субпроєктів. Зокрема, завершити закупівлі товарно-матеріальних цінностей та консультаційних послуг, робіт з проведення капітального ремонту, передбачених угодами про співпрацю, забезпечити виконання цільових показників та досягнення цілей субпроєктів;

вжити організаційних заходів щодо виконання органами місцевого самоврядування угод про співпрацю в частині виділення співфінансування з місцевого бюджету;

вжити заходів щодо забезпечення імплементації субпроєктів встановлення та укомплектування обладнання і використання матеріальних цінностей, придбаних за кошти Гранту, для реалізації заходів субпроєктів;

забезпечити усунення виявлених аудитом порушень і недоліків та їх недопущення у подальшому, вжити заходів щодо притягнення до відповідальності винних посадових осіб.

1. ПЕРЕДУМОВА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ

Унаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, що розпочалася 20 лютого 2014 року, частина територій тимчасово втратила український суверенітет, територіальна цілісність України була порушена всупереч міжнародним зобов'язанням Російської Федерації. Окупація території Автономної Республіки Крим та широкомасштабне військове протистояння в окремих районах Донецької і Луганської областей спричинили загибель тисяч людей, численні потоки переселенців. Сотні українських громадян, які незаконно позбавлені волі на тимчасово не підконтрольній Україні території, у Російській Федерації, потерпають від порушення їх прав, піддаються фізичним і моральним стражданням, а при звільненні з місць незаконного утримання не мають відповідного правового статусу і соціальних гарантій.

Державна політика з питань тимчасово окупованих територій України та населення, що на них проживає, спрямована на їх реінтеграцію в єдиний

конституційний простір України, сприяння реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій України та створення умов для їх добровільного повернення до покинутого місця проживання (реінтеграції) або інтеграції за новим місцем проживання в Україні, розбудову миру, відновлення та розвитку Донецької та Луганської областей¹. Забезпечення формування і реалізація такої політики покладено на **Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України**, створене у 2016 році та реорганізоване шляхом приєднання до Міністерства у справах ветеранів у вересні 2019 року².

Реінтеграцію тимчасово окупованих територій та їх населення в єдиний конституційний простір України віднесено й до стратегічних цілей бюджетних програм, які були предметом аудиту, а саме за **КПКВК 1601010** «Керівництво та управління з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб» (у межах використання коштів Гранту) (далі – КПКВК 1601010); **КПКВК 1601600** «Пілотні заходи з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів» (далі – КПКВК 1601600); **КПКВК 1601020** «Заходи щодо захисту і забезпечення прав та інтересів, соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України та/або території Російської Федерації у зв'язку з громадською або політичною діяльністю вказаних осіб, а також підтримки зазначених осіб та членів їх сімей, у тому числі відшкодування витрат, пов'язаних із їх відвідуванням, надання особам, позбавленим особистої свободи, та членам їх сімей правової допомоги, медичних та соціальних послуг, а також інші деокупаційні заходи, виплату державних стипендій імені Левка Лук'яненка» у 2018 році, з 2019 року назву бюджетної програми доповнено словами «а також інші деокупаційні заходи» (далі – КПКВК 1601020).

Для реалізації Проєкту «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проєкт з відновлення та розбудови спроможностей» у вересні 2016 року Україна отримала фінансову допомогу від МБРР у розмірі **3200 тис. дол. США**. Вибірка коштів Гранту здійснювалась дуже повільно і станом на початково визначену МБРР дату завершення (03.06.2019) становила **69 відс.**, використано лише **52 відс.** коштів Гранту. З огляду на це Проєкт **продовжено до 03.06.2020**. Кошти для фінансування Проєкту виділялись за спеціальним фондом у бюджетних програмах за КПКВК 1601010 (в межах коштів Гранту) та КПКВК 1601600.

Затверджені видатки на реалізацію цих трьох бюджетних програм у 2017–2019 роках становили **332,8 млн грн**, з них **за 2,5 років використано лише**

¹ Пункт 3 Положення про Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 № 376.

² Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.04.2016 № 299 шляхом злиття Державного агентства України з питань відновлення Донбасу і Державної служби України з питань Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. У 2019 році МТОТ реорганізовано шляхом приєднання до Міністерства у справах ветеранів та перейменовано на Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2019 № 829 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади».

60,6 млн гривень. Так, у 2018 році у межах бюджетної програми за КПКВК 1601600 використано лише 15,2 відс., за КПКВК 1601020 – 17,8 відс. початково затверджених бюджетних призначень.

Зазначене створює **ризик недосягнення цілей та неотримання результатів**, передбачених бюджетними програмами та Проектом, **порушень та неефективного використання коштів** державного бюджету на захист осіб, незаконно позбавлених особистої свободи, та коштів міжнародної технічної допомоги на розбудову спроможності МТОТ працювати з наслідками конфлікту для розвитку, а також **невиконання Проекту** у додатково встановлені терміни.

Отже, неврегульованість правового статусу та соціальних гарантій осіб, незаконно позбавлених волі, ризик щодо нереалізації Проекту у встановлені терміни, соціальна значущість проблем, на вирішення яких спрямовані зазначені бюджетні програми, **обумовлюють актуальність проведення цього аудиту.**

1.1. Підстава для аудиту:

Стаття 98 Конституції України, статті 26 та 110 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456, статті 1, 4, 7 Закону України від 02.07.2015 № 576 «Про Рахункову палату», План роботи Рахункової палати на 2019 рік.

1.2. Цілі аудиту:

Встановлення фактичного стану справ та надання оцінки продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів, виділених МТОТ на заходи з реінтеграції тимчасово окупованих територій та їх населення в єдиний конституційний простір України; законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень, стану внутрішнього контролю.

1.3. Предмет аудиту:

кошти державного бюджету, виділені за бюджетними програмами за **КПКВК 1601010** в частині використання коштів Гранту за час дії Проекту (2017, 2018 рік та 1 півріччя 2019 року); за **КПКВК 1601600, КПКВК 1601020** (2018 рік та 1 півріччя 2019 року);

нормативно-правові, розпорядчі акти, інші документи, що регламентують порядок надання та використання коштів державного бюджету та коштів Гранту на зазначені цілі; угоди про співпрацю, укладені в межах Проекту; субпроекти щодо реалізації угод про співпрацю;

управлінські рішення МТОТ як головного розпорядника бюджетних коштів та відповідального виконавця зазначених бюджетних програм, розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня за КПКВК 1601020; ініціаторів, імплементаторів субпроектів;

бюджетні запити, паспорти зазначених бюджетних програм, звіти про їх виконання за 2017, 2018 роки; кошториси, плани асигнувань, розподіли коштів; документи з питань публічних закупівель; договори (контракти), акти виконаних робіт (наданих послуг); плани закупівель; заявки та відомості про зняття коштів Гранту; рух коштів Гранту на спеціальних рахунках; інформація щодо моніторингу Проекту відповідно до вимог Порядку № 153; звітність, подана МБРР в межах реалізації Проекту; матеріали моніторингових місій МБРР;

звітність про хід реалізації субпроектів; дані первинних бухгалтерських документів, фінансової та оперативної звітності; інші документи.

Термін проведення аудиту: з 5 червня по 15 жовтня 2019 року.

Об'єкти аудиту: МТОТ; Центрально-Міська районна у місті Кривому Розі рада, Кам'янська міська рада, Сурсько-Литовська селищна рада, комунальне підприємство «Сурсько-Литовське», комунальний заклад «Кам'янська міська лікарня № 5» Дніпропетровської обласної ради», Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» **Дніпропетровської області**; виконавчий комітет Бердянської міської ради, комунальна установа Бердянської міської ради «Бердянське територіальне медичне об'єднання» **Запорізької області**; Миколаївська міська рада, Департамент праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради, Міська лікарня швидкої медичної допомоги м. Миколаїв, виконавчий комітет Первомайської міської ради, Первомайський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді **Миколаївської області**; Первомайська та Куп'янська міські ради, комунальне некомерційне підприємство «Первомайська центральна районна лікарня», управління культури, молоді та спорту Куп'янської міської ради **Харківської області**. За результатами аудиту складено 18 актів, 3 з яких підписані об'єктами аудиту із зауваженнями.

Початкові обмеження щодо проведення аудиту: часові: 2017 рік– I півріччя 2019 року (за КПКВК 1601010), 2018 рік–I півріччя 2019 року (за КПКВК 1601020 та 1601600); територіальні – м. Київ, Дніпропетровська, Запорізька, Миколаївська та Харківська області.

1.4. Критерії оцінки, які використовувалися під час аудиту

– щодо законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень: дотримання об'єктами аудиту нормативно-правових актів при прийнятті управлінських рішень щодо використання коштів державного бюджету, виділених за КПКВК 1601010 (в частині використання коштів Гранту за весь час дії Проєкту), КПКВК 1601020, КПКВК 1601600; своєчасність, повнота та ефективність управлінських рішень, прийнятих щодо використання коштів за КПКВК 1601010 (в частині використання коштів Гранту за весь час дії Проєкту), КПКВК 1601020, КПКВК 1601600;

– щодо продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів: обґрунтованість планування та ефективність використання бюджетних коштів, виділених за КПКВК 1601020, КПКВК 1601600; рівень досягнення мети та результативних показників бюджетних програм за КПКВК 1601020, КПКВК 1601600; оцінка стану впровадження і досягнення цілей субпроектів.

1.5. Методика та методи аудиту

Основну увагу приділено питанням продуктивного, результативного та економного використання коштів державного бюджету, виділених на заходи з реінтеграції тимчасово окупованих територій та їх населення в єдиний конституційний простір України. Застосовано такі методи: аналіз нормативно-

правових актів і документів, що регламентують питання використання коштів за вказаними бюджетними програмами; аналіз досягнення мети та результативних показників бюджетних програм у визначений період; перевірка законності, результативності та економності використання коштів; аналіз та перевірка реалізації та досягнення цілей субпроектів у межах Проекту; аналіз показників бюджетної, фінансової, оперативної звітності.

2. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ

2.1. Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених у 2018 році та I півріччі 2019 року Міністерству тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України на заходи щодо захисту і забезпечення прав та інтересів, соціальної реабілітації осіб, незаконно позбавлених особистої свободи

Із загального обсягу затверджених МТОТ за бюджетною програмою за **КПКВК 1601020** у 2018 році бюджетних призначень з державного бюджету **96,7 млн грн**, з урахуванням змін – **61,7 млн грн**, використано **17,2 млн грн** (27,9 відс.); у 2019 році – із затверджених **126,7 млн грн**, з урахуванням змін **96,9 млн грн**, у I півріччі використано лише **28,8 тис. гривень**.

За рахунок цих коштів МТОТ у 2018 році забезпечено **надання професійної правової допомоги** для захисту і забезпечення прав та інтересів осіб, які незаконно позбавлені особистої свободи, відповідно до підпункту 1 пункту 5 Порядку № 328 **77 особам** на загальну суму **7700 тис. гривень**; **виплату одноразової грошової допомоги** особам, яких незаконно позбавлено особистої свободи (звільнених **27.12.2017 та 24.01.2018**), відповідно до підпункту 2 пункту 5 Порядку № 328 – **71 особі** на загальну суму **7100 тис. грн** та особам, яких було незаконно затримано в результаті акту збройної агресії з боку Російської Федерації, що відбувся **25 листопада 2018 р. в районі Керченської протоки**, відповідно до підпункту 5 пункту 5 Порядку № 328 у 2018 році **24 особам** на загальну суму **2400 тис. грн**; а також у I півріччі 2019 року **виплату державних стипендій імені Левка Лук'яненка** відповідно до підпункту 3 пункту 5 Порядку № 328 **5 особам** на загальну суму **28,8 тис. гривень**.

Водночас у 2019 році МТОТ (на час проведення аудиту) не розпочато здійснення передбачених бюджетною програмою заходів із соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи у зв'язку з громадською або політичною діяльністю, та деокупаційних заходів.

2.1.1. Оцінка нормативно-правового та організаційного забезпечення використання коштів державного бюджету на надання допомоги особам, незаконно позбавленим особистої свободи

Законодавча база в частині визначення правового статусу осіб, які незаконно позбавлені волі незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, потребує комплексного упорядкування та удосконалення.

Не вирішено питання визначення правового статусу і встановлення соціальних гарантій осіб, яких незаконно позбавлено волі незаконними

збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, заручників або незаконно засуджених.

Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів, визначених бюджетною програмою за **КПКВК 1601020**, затверджено лише у квітні 2018 року, тобто з недотриманням термінів, встановлених частиною сьомою статті 20 Бюджетного кодексу України (протягом 30 днів з дати набрання чинності законом про державний бюджет). Зазначене спричинило зволікання з розробленням та затвердженням паспорта бюджетної програми на 2018 рік.

2.1.1.1. Нормативно-правова база.

Постановою № 328 затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів, визначених бюджетною програмою за КПКВК 1601020.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2018 № 1066 «Деякі питання підтримки осіб, яких було незаконно затримано в результаті акту збройної агресії з боку Російської Федерації, що відбувся 25 листопада 2018 р. в районі Керченської протоки» (далі – постанова № 1066) внесено зміни до пункту 5 Порядку № 328, та затверджено порядок виплати одноразової грошової допомоги таким особам.

Наказом № 106 затверджено Положення про Комісію з розгляду питань щодо надання допомоги особам, незаконно позбавленим особистої свободи, до складу якої включаються представники Мін'юсту, Мінсоцполітики, МВС, а також СБУ (за згодою). Рішення Комісії оформлюється протоколом. На підставі рішень Комісії МТОТ видає відповідний наказ.

Указом № 216 засновано державні стипендії імені Левка Лук'яненка для підтримки осіб, незаконно затриманих, утримуваних Російською Федерацією, окупаційною адміністрацією Російської Федерації, звільнених з числа таких осіб.

Відповідно до Положення № 417 державні стипендії імені Левка Лук'яненка (далі – державна стипендія) призначаються громадянам України, незаконно затриманим, утримуваним Російською Федерацією, окупаційною адміністрацією Російської Федерації, яка встановила та здійснює загальний контроль на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі та/або на території Російської Федерації у зв'язку з громадською або політичною діяльністю зазначених осіб, а також звільненим з числа таких осіб.

Пунктом 3 Положення № 417 визначено, що **клопотання** про призначення державних стипендій до МТОТ **подаються** Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями, громадськими об'єднаннями, які провадять діяльність з підтримки та захисту прав і законних інтересів громадян України, зазначених у пункті 1 цього Положення. Крім того, **громадянин України, незаконно затриманий, утримуваний**

Російською Федерацією, окупаційною адміністрацією Російської Федерації у зв'язку з його громадською або політичною діяльністю, звільнений з числа таких осіб, **може особисто звернутися** до МТОТ про призначення державної стипендії.

Розгляд клопотань і поданих документів та/або відомостей здійснюється МТОТ у строк, що становить не більш ніж **20 робочих днів з дати їх отримання**. За результатами розгляду МТОТ вносить Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо кандидатів на призначення державних стипендій.

Наказом МТОТ від 29.03.2019 № 37 «Про утворення Комісії з розгляду клопотань про призначення державних стипендій імені Левка Лук'яненка та забезпечення виплат державних стипендій» утворено та затверджено склад відповідної Комісії.

***Довідково.** За інформацією МТОТ, з метою більш детального визначення підстав (у контексті політичної та громадської позиції кандидатів на стипендію щодо України), за яких особа може претендувати на отримання державної стипендії імені Левка Лук'яненка, МТОТ розроблено проєкт Указу Президента України, який 17.07.2019 направлено до Міністерства юстиції України для проведення правової експертизи.*

Станом на 14.01.2019 на розгляд Верховної Ради України VIII скликання подано 7 законопроєктів щодо **врегулювання питань визначення правового статусу осіб, яких незаконно позбавлено волі** незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, зокрема, проєкт Закону України «Про правовий статус і соціальні гарантії осіб, які незаконно позбавлені волі, заручники, або засуджені на тимчасово окупованих територіях України та за її межами» (реєстраційний номер 8205 від 27.03.2018). Постановою Верховної Ради України від 11.07.2019 № 2752-VIII прийнято за основу зазначений проєкт, який встановлює основні засади державної політики у сфері визначення правового статусу особи, яка незаконно позбавлена волі незаконними збройними формуваннями або правоохоронними органами іноземної держави, заручника або незаконно засудженої особи з 20.02.2014, забезпечення її соціальних гарантій та первинних матеріальних потреб.

2.1.1.2. Виявлений стан справ

➤ *Щодо надання професійної правової допомоги для захисту і забезпечення прав та інтересів осіб, незаконно позбавлених особистої свободи*

✓ **Потребує конкретизації перелік документів та відомостей, що підтверджують факт та обставини незаконного позбавлення особи особистої свободи у зв'язку з громадською або політичною діяльністю, які мають бути додані заявником до звернення відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу IV Положення № 106.**

Положенням № 106 не конкретизовано відомостей або документів, що можуть підтверджувати факти та обставини позбавлення особи особистої свободи у зв'язку з громадською або політичною діяльністю.

Як встановлено аудитом, для прийняття рішення про надання бюджетних коштів відповідно до підпункту 1 пункту 5 Порядку № 328 (в частині встановлення зв'язку позбавлення особистої свободи за громадську та політичну діяльність) Комісія керувалася резолюціями ПАРЄ, списками Верховної Ради України, Мін'юсту, ПАРЕ та Європарламенту.

На сьогодні за відсутності тлумачення поняття «політичні в'язні» у нормативно-правових актах України, враховуються **критерії визнання осіб політичними в'язнями, визначені в Резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи 1900 (2012) «Визначення поняття «політичні в'язні».**

Постановою Верховної Ради України від **01.03.2018 № 2312** затверджено звернення Верховної Ради України до парламентів іноземних держав та парламентських асамблей міжнародних організацій щодо засудження політичних репресій Російської Федерації проти громадян України внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України та звільнення **56 громадян України** – політичних в'язнів, які незаконно утримуються на тимчасово окупованих територіях АР Крим, міста Севастополя, окремих районів Донецької і Луганської областей та на території Російської Федерації.

Мін'юстом надіслано **17.09.2018** МТОТ поіменний **перелік 71 громадянина України**, які вказані у заяві України проти Росії до Європейського суду з прав людини щодо порушення прав, переслідувань та незаконного ув'язнення українських громадян у Криму та Російській Федерації.

Відповідно до **Резолюції ПАРЕ 2231 (2018) 1** «Українські громадяни, затримані Російською Федерацією як політичні в'язні» звільненню підлягали **70 українців**, затриманих у Російській Федерації та Криму за політично мотивованими чи сфабрикованими звинуваченнями.

Європарламент згідно із **Резолюцією від 05.10.2017 у справах кримськотатарських лідерів** та журналіста **Миколи Семени** засудив вирoki лідерам кримськотатарського народу та іншим особам, які виступали проти анексії АР Крим.

Невстановлення поняття та критеріїв визнання осіб політичними в'язнями, невизначеність відомостей та документів, які мають додаватись до звернення для підтвердження обставин позбавлення особи особистої свободи у зв'язку з громадською або політичною діяльністю такої особи, **призвели до використання Комісією з розгляду питань щодо надання допомоги особам, незаконно позбавленим особистої свободи (далі – Комісія), різних підходів при прийнятті рішень про призначення виплати грошової допомоги.**

Аудитом встановлено, що до справ частини осіб, зазначених у вказаних переліках осіб, стосовно яких Комісією прийнято позитивне рішення про надання бюджетних коштів, додано інформацію про засудження судами Росії або непідконтрольної Україні АР Крим у справах, пов'язаних, зокрема, з релігійними переконаннями таких осіб. Так, справи окремих осіб, позбавлених особистої свободи, що ведуться МТОТ, містять інформацію (ксерокопії або роздруковані матеріали) про вирoki судів Росії або непідконтрольної Україні АР Крим, зокрема, пов'язані зі членством в релігійних організаціях «Таблігі Джамаат», «Хізб ут-Тахрір: «Сімферопольська справа», «Бахчисарайська справа», «Ялтинська справа», «Севастопольська справа кримських мусульман» тощо.

Сформовані МТОТ справи 2 осіб, щодо яких Комісією прийнято рішення про надання у 2018 році грошової допомоги, не містять підтвердження фактів або обставин незаконного позбавлення особистої свободи у зв'язку з громадською або політичною діяльністю, додані матеріали інтернет-статей не підтверджують таких

фактів. На момент прийняття Комісією рішення ці особи не значились у відповідних переліках Верховної Ради України, Мін'юсту, ПАРЕ та Європарламенту.

За зверненням Першого заступника Голови Верховної Ради України **від 29.11.2018** Комісією прийнято рішення надати допомогу згідно з підпунктом 1 пункту 5 Порядку № 328 **6 військовослужбовцям**, які в 2015–2017 роках були незаконно позбавлені особистої свободи на тимчасово окупованій території Донецької та Луганської областей та є політичними в'язнями, оскільки ці особи відповідають визначенням Резолюцією ПАРЕ 1900 (2012) критеріям та мають право на отримання допомоги від держави.

Разом з тим одному **військовослужбовцю** (особисто звернувся), який відповідно до листа СБУ від 23.10.2018 перебував заручником в обліку військовослужбовців, Комісією **відмовлено у наданні допомоги** у зв'язку з неподанням у повному обсязі документів або відомостей, що підтверджують факт незаконного позбавлення особистої свободи у зв'язку з громадською або політичною діяльністю.

Крім того, Комісія прийняла рішення про надання допомоги відповідно до підпункту 1 пункту 5 Порядку № 328 **2 особам**, обвинуваченим у шпигунстві та засудженим на 8 років³, які були відсутні у списках Верховної Ради України, Мін'юсту, ПАРЕ та Європарламенту (2017). Відповідно до Резолюції Європарламенту 2018/2754 (RSP) до списків внесено прізвище однієї особи.

➤ **Норми Положення № 106 у частині встановлення часових обмежень для надання допомоги особам, незаконно позбавленим особистої свободи лише у поточному році, потребують перегляду щодо можливості поширення таких норм на осіб, незаконно позбавлених особистої свободи у попередні, ніж поточний рік, періоди, для забезпечення соціального захисту таких осіб.** Встановлена часова обмеженість позбавила 26 осіб у 2018 році та 14 осіб у 2019 році права на отримання допомоги відповідно до підпункту 1 пункту 5 Порядку № 328.

Один із заявників звернувся до Київського окружного адміністративного суду із позовною заявою про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії щодо отримання зазначеної допомоги.

Згідно з протоколом засідання від 28.12.2018 Комісія, розглянувши подані документи, відмовила у наданні відповідної допомоги у зв'язку з відсутністю відомостей або документів, що підтверджують факт позбавлення особистої свободи **у поточному році**. У позовній заяві громадянин Б. зазначив, що Комісія свою відмову мотивувала відсутністю відомостей або документів, що підтверджують факт незаконного позбавлення особистої свободи **у поточному році**, хоча така відмова суперечить постанові № 328, оскільки цей акт не містить пункту, що для отримання допомоги особа повинна бути позбавлена особистої свободи у поточному році. На думку громадянина Б., у постанові № 328 визначення «позбавлення особистої свободи»⁴ не має прив'язки до часу.

³ У сформованих МТОТ справах осіб, незаконно позбавлених особистої свободи, містяться ксерокопії вироків судів Російської Федерації.

⁴ Підпункт 1 пункту 5 Порядку № 328.

Отже, підпунктом 1 пункту 5 Порядку № 328 не встановлено часових обмежень, тоді як МТОТ у Положенні № 106 визначено часові обмеження: **особа має підтвердити факт та обставини незаконного позбавлення особистої свободи у поточному році.**

У 2019 році до МТОТ звернулося **4 особи** про надання допомоги відповідно до підпункту 1 пункту 5 Порядку № 328, яким рішенням МТОТ відмовлено у наданні цієї допомоги, у зв'язку з непідтвердженням факту позбавлення особистої свободи у поточному році. При цьому до звернень додані листи Генпрокуратури від 04.12.2018 та від 17.12.2018, в яких підтверджено стосовно цих 4 осіб **факти активної політичної діяльності** як члена Всеукраїнського об'єднання «Свобода», **громадської діяльності** у м. Донецьку, направленої на збереження цілісності та незалежності України, під час проведення виборів Президента України у травні 2014 року, **громадської проукраїнської діяльності**, здійсненої на громадських засадах, волонтерської діяльності щодо допомоги військовослужбовцям Збройних Сил України та **громадської проукраїнської позиції.**

➤ У порушення вимог пункту 4 розділу IV Положення № 106 Комісією прийнято рішення про виплату грошової допомоги, а МТОТ перераховано бюджетні кошти у сумі 700 тис. грн на особові рахунки 7 заявників за відсутності на момент прийняття таких рішень належно завірених копій документів, що підтверджують громадянство України осіб, **незаконно позбавлених особистої свободи.**

Аудитом встановлено, що протягом листопада–грудня 2018 року Комісією прийнято рішення про надання визначеної підпунктом 1 пункту 5 Порядку № 328 допомоги 7 особам, у справах яких на момент прийняття рішення були відсутні документи, які підтверджують громадянство України, що є однією із підстав для прийняття рішення про відмову в наданні бюджетних коштів.

МТОТ листом від 20.12.2018, тобто після перерахування бюджетних коштів, звернулося до Державної міграційної служби України (далі – ДМС) щодо підтвердження факту оформлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, стосовно 6 осіб з метою прийняття обґрунтованого рішення про надання допомоги зазначеним особам.

ДМС лише 10.01.2019 повідомила, що в інформаційній підсистемі «Оформлення документів, що підтверджують громадянство» Єдиної інформаційно-аналітичної системи управління міграційними процесами ДМС містяться дані про підтвердження громадянства 5 осіб, одна особа за наявними обліками ДМС не значиться (під час аудиту надано копію паспорта громадянина України, належно не завірени). Також до справи однієї особи долучено заяву-анкету від 27.07.2017 для внесення до ЄДДР (заява про переоформлення паспорта, який прийшов у непридатність), довідку про взяття на облік ВПО від 17.12.2017 та ксерокопію паспорта громадянина України, належно не завірени.

Довідково. МТОТ надало пояснення щодо прийняття рішення про призначення допомоги семи особам: Комісія, керуючись пріоритетом фундаментальних прав та інтересів осіб, позбавлених особистої свободи, приймала рішення відповідно до вимог Положення № 106. При прийнятті рішення підстав для сумнівів щодо належності цих осіб до громадянства України не було.

Таким чином, удосконалення Положення № 106 сприятиме упорядкуванню надання соціальних гарантій особам, незаконно позбавленим особистої свободи.

Щодо призначення державних стипендій імені Левка Лук'яненка

➤ У порушення вимог абзацу шостого пункту 3 Положення № 417 щодо розгляду клопотань про призначення таких стипендій у строк не більш ніж 20 робочих днів з дати їх отримання, МТОТ взагалі не розглянуло клопотань про призначення державних стипендій, поданих МЗС та Об'єднанням родичів політв'язнів Кремля (58 та 38 кандидатур відповідно).

Аудитом встановлено, що на засіданні Комісії 21.02.2019 розглянуто подане лише Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини (08.02.2019) клопотання стосовно 66 осіб та 12 заяв громадян України, які особисто звернулись до МТОТ.

Довідково. Відповідно до Положення № 106 основним завданням Комісії є, зокрема, підготовка пропозицій щодо призначення державних стипендій імені Левка Лук'яненка за результатами розгляду клопотань, поданих до МТОТ.

Разом з тим у порушення вимог абзацу шостого пункту 3 Положення № 417 МТОТ не розглянуто клопотання про призначення державних стипендій, що надійшли 15.02.2019 від МЗС та 29.03.2019 від Об'єднання родичів політв'язнів Кремля на 58 та 38 кандидатур відповідно.

За результатами голосування рекомендовано включити до пропозицій МТОТ 6 кандидатів на призначення державних стипендій (кандидати, подані Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини⁵). При цьому 12 громадянам України, які особисто подали документи до МТОТ, відмовлено через непідтвердження незаконного позбавлення їх свободи у зв'язку громадською або політичною діяльністю такої особи.

Водночас стосовно інших 60 осіб, зазначених у клопотанні Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 08.02.2019, Комісією не прийнято жодного рішення, хоча особові справи 56 осіб містили документи та/або відомості, що підтверджують факт та обставини незаконного затримання у зв'язку з громадською або політичною діяльністю, та ці особи у 2018 році отримали грошову допомогу у розмірі 100 тис. грн відповідно до підпункту 1 пункту 5 Порядку № 328.

Під час аналізу усіх списків, наданих Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, МЗС та Об'єднанням родичів політв'язнів Кремля, встановлено, що стосовно 53 осіб (13 осіб перебували в усіх трьох списках, 28 – у двох, 12 – в одному), які отримали допомогу відповідно до підпункту 1 пункту 5 Порядку № 328, МТОТ не розглядалось питання про призначення державної стипендії, хоча ці особи мали таке право.

Указами Президента України «Про призначення державних стипендій імені Левка Лук'яненка» призначено державні стипендії: від 17.05.2019 № 237 –

⁵ Пропозиції про призначення державних стипендій 4 кандидатурам подані у клопотаннях Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, МЗС та Об'єднання родичів політв'язнів Кремля, 2 – Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Об'єднання родичів політв'язнів Кремля.

6 особам: 4 – на період незаконного затримання, утримання та протягом одного року після звільнення та 2 – строком на один рік; від **11.07.2019** № 514 – **11 особам:** 9 – на період незаконного затримання, утримання та протягом одного року після звільнення та 2 – строком на один рік ⁶.

2.1.2. Оцінка фінансового забезпечення здійснення видатків за КПКВК 1601020

Із загального обсягу затверджених МТОТ за КПКВК 1601020 у 2018 та 2019 роках бюджетних призначень з державного бюджету 223428,8 тис. грн, з урахуванням змін – 158677,8 тис. грн, у 2018 році–І півріччі 2019 року фактично використано 17228,8 тис. грн (у 2018 році – 27,9 відс., у I півріччі 2019 року – лише 0,03 відс. затверджених на відповідні роки).

Необґрунтоване планування бюджетних коштів за КПКВК 1601020 зумовило необхідність зменшення Законом України від 06.12.2018 № 2648 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» призначень на **35000 тис. грн** (36,2 відс. передбачених). При цьому в кінці бюджетного року **невикористаними залишились 44514,4 тис. грн** (залишок нерозподілених кошторисних призначень, які було повернено до державного бюджету), що свідчить про **неефективне управління бюджетними коштами**.

2.1.2.1. Законодавча база

Згідно із пунктом 7 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України головний розпорядник бюджетних коштів здійснює **управління бюджетними коштами** у межах встановлених йому бюджетних повноважень, забезпечуючи **ефективне, результативне і цільове використання** бюджетних коштів, **організацію та координацію** роботи розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі.

2.1.2.2. Виявлений стан справ

Аудитом встановлено, що бюджетний запит на 2018 рік за КПКВК 1601020 **не складався**, цю бюджетну програму запроваджено вперше під час розгляду проекту Закону України «Про Державний бюджет на 2018 рік» у Верховній Раді України, тобто без залучення МТОТ до бюджетного планування.

Згідно з **бюджетним запитом**, наданим МТОТ на 2019–2020 роки, повна потреба для виконання бюджетної програми за КПКВК 1601020 у 2019 році становила **96714,4 тис. гривень**. Під час розгляду проекту Закону України «Про Державний бюджет на 2019 рік» у Верховній Раді України назву бюджетної програми за КПКВК 1601020 та обсяги бюджетних призначень змінено: доповнено напрямом використання коштів **«здійснення деокупаційних заходів»**, на який передбачено **30 млн гривень**.

У 2018-2019 роках законами про державний бюджет на відповідні роки⁷ за КПКВК 1601020 затверджено такі бюджетні призначення: у 2018 році –

⁶ Пропозиції про призначення державних стипендій 9 кандидатурам подані у клопотаннях Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, МЗС та Об'єднання родичів політв'язнів Кремля, 3 – Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Об'єднання родичів політв'язнів Кремля.

⁷ Закони України від 07.12.2017 № 2246 «Про Державний бюджет на 2018 рік» (далі – Закон № 2246), від 23.11.2018 № 2629 «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (далі – Закон № 2629).

96714,4 тис. грн, у 2019 році – 126714,4 тис. гривень.

На підставі Закону України від 06.12.2018 № 2648 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» та відповідно до довідки Мінфіну про зміни до річного розпису бюджету на 2018 рік від **13.12.2018 видатки** за КПКВК 1601020 **зменшено на 35000 тис. гривень**. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2019 № 366-р «Про передачу у 2019 році деяких бюджетних призначень від Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб до Міністерства закордонних справ» та довідки Мінфіну про зміни до річного розпису бюджету на 2019 рік від 10.07.2019 **видатки** за КПКВК 1601020 **зменшено на 29751 тис. гривень**. Отже, протягом 2018 року–І півріччя 2019 року обсяг затверджених бюджетних призначень зменшився **на 64751 тис. гривень**.

Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів, визначених бюджетною програмою за **КПКВК 1601020**, **затверджено лише у квітні 2018 року**, тобто з **недотриманням термінів, встановлених частиною сьомою статті 20 Бюджетного кодексу України** (протягом 30 днів з дати набрання чинності законом про державний бюджет). Зазначене спричинило зволікання з розробленням та затвердженням паспорта бюджетної програми.

Паспорт бюджетної програми за КПКВК 1601020 **на 2018 рік** затверджено спільним наказом МТОТ та Мінфіну від **10.05.2018** у сумі **96714,4 тис. грн; на 2019 рік** – погоджено Мінфіном **10.02.2019** та затверджено наказом МТОТ від 14.02.2019 у сумі **126714,4 тис. гривень**.

Метою бюджетної програми є захист прав та законних інтересів осіб, які порушені внаслідок збройного конфлікту та/або тимчасової окупації частини території України.

Завданням бюджетної програми визначено підтримку осіб, яких було незаконно позбавлено особистої свободи, та здійснення заходів щодо захисту і забезпечення прав та інтересів осіб, позбавлених особистої свободи.

Під час аудиту МТОТ **не надано обґрунтувань результативних показників** паспорта бюджетної програми за КПКВК 1601020 **на 2018 рік** щодо кількості зареєстрованих звернень про відшкодування вартості послуг з надання професійної правової допомоги (83 особи); розрахунку середнього розміру відшкодування послуг з надання професійної правової допомоги на 1 особу у сумі **1076 гривень**.

Не надано й обґрунтування результативних показників паспорта за КПКВК 1601020 **на 2019 рік** щодо кількості осіб, стосовно яких передбачається здійснення фінансування заходів із соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи (275 осіб), та розрахунку середнього розміру витрат на соціальну реабілітацію на одну особу на рік (399,3 тис. гривень).

Зазначене свідчить про **необґрунтоване планування видатків за КПКВК 1601020 на 2018 та 2019 роки**.

Згідно із розрахунком МТОТ до зведеного кошторису на 2019 рік за КПКВК 1601020 в межах напряму «Соціальна реабілітація осіб, позбавлених особистої свободи» на здійснення **деокупаційних заходів** (КЕКВ 2281

«Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм») затверджено **30000 тис. грн, на забезпечення заходів із соціальної реабілітації** (КЕКВ 2730 «Інші виплати населенню») – **79798,7 тис. гривень.**

Основні показники виконання бюджетної програми за КПКВК 1601020 у 2018–2019 роках наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

**Інформація щодо виконання бюджетної програми за КПКВК 1601020
у 2018 році–І півріччі 2019 року**

тис. грн

Показники	2018 рік	2019 рік	Разом
Повна потреба для виконання бюджетної програми	-	96714,4	-
Затверджені бюджетні призначення згідно із законами про державний бюджет	96714,4	126714,4	223428,8
Затверджені бюджетні призначення згідно із законами про державний бюджет зі змінами	61714,4	96963,4	158677,8
Фактично використано	17200	28,8*	-
Повернено до державного бюджету, тис. грн	44514,4	-*	-

* дані за I півріччя 2019 року

Інформація щодо використання коштів за напрямками бюджетної програми КПКВК 1601020 у 2018 році–І півріччі 2019 року наведена в таблиці 2.

Таблиця 2

**Інформація щодо фактичного використання МТОТ коштів за напрямками
бюджетної програми за КПКВК 1601020 у 2018 році–І півріччі 2019 року**

тис. грн

Напрями використання коштів	2018 рік			2019 рік	
	затверджено	використано	відс. виконання	затверджено	використано у I півріччі
Виплата одноразової грошової допомоги особам, яких незаконно позбавлено особистої свободи	7400	9500	128,4		
Організація та забезпечення відшкодування вартості послуг з надання професійної правової допомоги	89314,4	7700	8,6	10000	
Виплата державних стипендій імені Левка Лук'яненка	-	-	-	6915	28,8
Соціальна реабілітація осіб, позбавлених особистої свободи	-	-	-	109798,8	-
Усього	96714,4	17200	17,8	126714	28,8

Дані таблиці 2 засвідчують, що у I півріччі 2019 року МТОТ **не використовувало** бюджетних коштів на здійснення заходів із соціальної реабілітації осіб, незаконно позбавлених особистої свободи, що спричинено зволіканням з утворенням при обласних державних адміністраціях комісій (ради) із соціальної реабілітації постраждалих осіб.

Довідково. Станом на 12.06.2019 такі комісії створено лише при дев'яти облдержадміністраціях: Волинській, Житомирській, Херсонській, Донецькій, Кіровоградській, Луганській, Львівській, Одеській та Рівненській областях.

МТОТ лише у серпні 2019 року затверджено **План заходів, спрямованих на здійснення деокупаційних заходів**⁸, який передбачає збір інформації, проведення досліджень, розроблення концепцій та стратегій, організацію різних комунікативних заходів та участь у міжнародних заходах з метою інформування про порушення територіальної цілісності України та пошуку шляхів її відновлення. Виконання усіх заходів заплановано на вересень–грудень 2019 року, загальна вартість заходів становить **30 млн гривень**.

Довідково. У 2018 році на підставі довідок Мінфіну про зміни до річного розпису бюджету на 2018 рік (05.04.2018, 22.11.2018, 20.12.2018) МТОТ здійснило перерозподіл бюджетних призначень у межах бюджетної програми за КПКВК 1601020 між КЕКВ (з КЕКВ 2240 на КЕКВ 2730) на загальну суму 18400 тис. гривень.

Протягом 2018 року за КПКВК 1601020 МТОТ спрямовано відкриті асигнування структурним підрозділам соціального захисту у сумі **7100 тис. грн** на виплату **71 особі** одноразової грошової допомоги відповідно до підпункту 2 пункту 5 Порядку № 328.

Аудитом встановлено, що СБУ листом від 06.04.2018 відповідно до пункту 2 Порядку виплати одноразової грошової допомоги особам, яких було незаконно позбавлено особистої свободи внаслідок дій незаконних збройних формувань та/або органів влади Російської Федерації на окремих територіях Донецької та Луганської областей, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та тимчасово окупованій території України, звільненим 27 грудня 2017 р. та 24 січня 2018 року⁹, **надіслало МТОТ наявні обліковані в Об'єднаному центрі з координації пошуку, звільнення незаконно позбавлених волі осіб, заручників та встановлення місцезнаходження безвісти зниклих в районі проведення антитерористичної операції консолідовані відомості стосовно 75 осіб**.

Довідково. За інформацією СБУ, одна особа залишилась на непідконтрольній Україні території, внаслідок чого втратила право на виплату одноразової грошової допомоги.

Обласними та Київською міською держадміністраціями надано **МТОТ списки осіб**, щодо яких прийнято рішення про виплату допомоги (**71 особа**¹⁰).

Також здійснено перерахування бюджетних коштів на особові рахунки **101 особі** на загальну суму **10100 тис. грн** відповідно до підпунктів 1 та 5 пункту 5 Порядку № 328, з яких **7700 тис. грн** на особові рахунки **77 осіб** (підпункт 1) та **2400 тис. грн 24 особам** (підпункт 5¹¹) (на підставі списку осіб, яких було незаконно затримано в результаті акту збройної агресії з боку Російської Федерації, що відбувся 25.11.2018 в районі Керченської протоки, наданого Міноборони листом від 18.12.2018).

Із загального обсягу виділених МТОТ у 2018 році бюджетних асигнувань за

⁸ Наказ МТОТ від 15.08.2019 № 80 «Про затвердження Плану заходів, спрямованих на здійснення деокупаційних заходів».

⁹ Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2018 № 38 «Деякі питання соціальної підтримки осіб, яких було незаконно позбавлено особистої свободи».

¹⁰ Три особи не включено до списку через порушення строку подання ними заяв.

¹¹ Згідно із підпунктом 5 пункту 5 Порядку № 328 МТОТ спрямовує бюджетні кошти на здійснення виплат одноразової грошової допомоги особам, яких було незаконно затримано в результаті акту збройної агресії з боку Російської Федерації, що відбувся 25 листопада 2018 р. в районі Керченської протоки, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України

КПКВК 1601020 не використано та повернено до державного бюджету 44514,4 тис. грн, що свідчить про неефективне управління коштами державного бюджету.

Довідково. Відповідно до зведеної виписки з рахунків відкритих асигнувань за узагальненими показниками загального фонду Державного бюджету України від 22.12.2018 залишок на кінець 2018 року за КПКВК 1601020 за КЕКВ 2730 становив **43314,4 тис. грн**, на рахунках розпорядників нижчого рівня – **1200 тис. гривень**.

За даними звіту МТОТ про виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 1601020 станом на 01.01.2019 **касові видатки у 2018 році становили 17200 тис. грн**, з них на:

виплату одноразової грошової допомоги особам, яких незаконно позбавлено особистої свободи, – **9500 тис. грн**, перевиконання – **2100 тис. грн** (затверджено паспортом **7400 тис. грн**);

організацію та забезпечення відшкодування вартості послуг з надання професійної правової допомоги для захисту і забезпечення прав та інтересів осіб, які позбавлені особистої свободи на тимчасово окупованих територіях України, – **7700 тис. грн (8,6 відс. обсягу, передбаченого паспортом (93147 тис. грн))**, недовиконання – **81614,4 тис. гривень**.

Прийняття Кабінетом Міністрів України постанови № 1066 та внесення зміни до розпису державного бюджету за КПКВК 1601020 призвело до зміни інформації та результативних показників, затверджених у паспорті цієї бюджетної програми. Обсяг коштів, передбачений у паспорті цієї бюджетної програми на 2018 рік на виплату одноразової грошової допомоги особам, яких незаконно позбавлено особистої свободи, становив **7400 тис. грн**, при цьому **згідно із довідками про зміни до кошторису обсяг передбачених за цим напрямом коштів становив 9500 тис. грн, що більше на 2100 тис. гривень**. Разом з тим МТОТ **не ініціювало внесення змін до паспорта бюджетної програми за КПКВК 1601020 на 2018 рік, що є порушенням вимог пункту 10 розділу I Правил № 1098**.

Аналізом виконання результативних показників встановлено, що **показник затрат** «кількість осіб, що мають право отримати одноразову грошову допомогу» (96 осіб) є викривленим внаслідок арифметичної помилки та має становити 98 осіб. Розбіжність між запланованим показником у паспорті бюджетної програми (74 особи) пояснюється тим, що 15.12.2018 набрали чинності зміни до постанови № 328¹² про виплату 24 особам одноразової грошової допомоги, що зумовило значне збільшення **показника якості** «рівень забезпечення одноразовою грошовою допомогою осіб, які мають на неї право» (130 відс. проти 100 відс., затверджених у паспорті від 10.05.2018).

Зменшення **показника ефективності** «середній розмір відшкодування послуг з надання професійної правової допомоги на одну особу» до 100 тис. грн проти 1076 тис. грн, затверджених у паспорті від 10.05.2018, зумовлено внесенням змін до постанови № 328 (від 26.07.2018), якими встановлено фіксовану суму у розмірі 100 тис. грн на одну особу.

Виконання результативного **показника якості** «рівень забезпечення відшкодування вартості послуг з надання професійної правової допомоги» на

¹² Зміни до постанови № 328 внесені постановою № 1066.

93 відс. проти 100 відс., затверджених у паспорті, пояснюється прийняттям Комісією рішень про виплату допомоги лише стосовно 77 осіб.

Протягом I півріччя 2019 року МТОТ бюджетні кошти на загальну суму **28,8 тис. грн** перерахувало на особові рахунки **5 особам** (5763 грн кожній) на виплату державної стипендії імені Левка Лук'яненка за червень 2019 року.

2.2. Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених МТОТ у 2018 році та I півріччі 2019 року на пілотні заходи з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів, за КПКВК 1601600 та КПКВК 1601010 у межах коштів Гранту

2.2.1. Оцінка нормативно-правового та організаційного забезпечення впровадження Проєкту «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проект з відновлення та розбудови спроможностей»

У цілому питання впровадження Гранту нормативно забезпечено. Водночас затвердження лише у кінці березня 2018 року Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації пілотних заходів з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів, з недотриманням термінів, встановлених частиною сьомою статті 20 Бюджетного кодексу України, а також зволікання МТОТ з урегулюванням механізму впровадження Частини 2 Гранту призвело до відтермінування майже на 6 місяців початку реалізації субпроєктів, недотримання термінів їх реалізації та невиконання цільових показників у встановлені угодами про співпрацю терміни.

Організація впровадження Проєкту протягом 2,5 років була недосконалою та не забезпечувала в повному обсязі ефективного та вчасного впровадження Проєкту, що призвело до невиконання у початково встановлені МБРР терміни (03.06.2019) та продовження дії Проєкту ще на один рік із збільшенням кошторисної вартості на 350 тис. дол. США.

2.2.1.1. Нормативно-правова база.

Грант ФДРМ № TF0A3307 «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проект з відновлення та розбудови спроможностей»¹³ впроваджується МТОТ в межах **Рамкової угоди щодо грантів технічної допомоги**, укладеної між Україною і Міжнародним банком реконструкції і розвитку 14.01.1998¹⁴, на підставі **Листа-угоди про Грант ФДРМ № TF0A3307 «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проект з відновлення та розбудова спроможностей»**, укладеної між Мінекономрозвитку та МБРР 20.09.2016; **Договору про надання повноважень** на впровадження Гранту від 20.09.2016, укладеного між Мінекономрозвитку та МТОТ (далі – Договір про Грант); Порядку № 153.

¹³ Реєстраційна картка № 3494 від 11.10.2016.

¹⁴ Рамкову угоду ратифіковано Законом України від 13.05.1999 № 650-XIV (650-14) «Про ратифікацію Рамкової угоди щодо грантів технічної допомоги між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку».

Згідно з Угодою про Грант на запит про надання фінансової допомоги, що надійшов від імені України (Отримувач), МБРР/Міжнародна асоціація розвитку, діючи як адміністратор грантів, наданих різними донорами в рамках ФДРМ, надала Отримувачу Грант на суму, що не перевищує **3200 тис. дол. США**.

Мета Проєкту полягає в **розбудові спроможності Отримувача працювати з наслідками конфлікту для розвитку**. Датою закриття Проєкту МБРР в Угоді про Грант початково визначено **3 червня 2019 року**.

Отримувачем Гранту є Мінекономрозвитку, яке згідно з Договором про Грант надало **МТОТ** як **Реципієнту** Гранту відповідні повноваження та зобов'язання, які також уточнюються **Операційним посібником**, розробленим та затвердженим МТОТ і погодженим зі Світовим банком¹⁵.

Отримувач, діючи через МТОТ, здійснює розбудову спроможностей у сфері закупівель, фінансового менеджменту, дотримання соціальних та екологічних захисних механізмів, моніторинг та оцінювання в рамках інституційної структури МТОТ протягом усієї тривалості Проєкту.

У таблиці 3 узагальнено повноваження та зобов'язання МТОТ, визначені цими документами.

Таблиця 3

Повноваження та зобов'язання МТОТ як Реципієнта Гранту

Повноваження	Зобов'язання
Договір про Грант	
Виконання заходів, пов'язаних із загальним упровадженням Гранту	Впровадження Гранту з належною сумлінністю і ефективністю та згідно з відповідними адміністративними, економічними, фінансовими та екологічними практиками
Підготовка, оформлення та подання запитів про одержання коштів Гранту	Здійснення всіх заходів, передбачених Грантом
Взяття та облік всього обладнання, придбаного в рамках Гранту, та цільове його використання	Виконання Гранту відповідно до положень Листа-угоди
Здійснення закупівель товарів, послуг консультантів відповідно до процедури, встановленої Грантом	Несення повної відповідальності за невиконання, неналежне або несвоєчасне виконання усіх фінансових зобов'язань, передбачених Листом-угодою
Ведення звітності, аудиту, записів та рахунків	Надання Мінекономрозвитку картки піврічного моніторингу проєкту кожного півріччя
Прийняття рішення щодо організації роботи за Грантом	Надання Мінекономрозвитку щорічного звіту про стан реалізації Гранту до 1 лютого
Операційний посібник	
Загальне управління, організація, контроль та нагляд за заходами Проєкту	Безперервний моніторинг впровадження Проєкту та його результатів, оцінка та звітність
Підписання документів, пов'язаних з впровадженням Проєкту	

¹⁵ Наказами МТОТ від 11.08.2017 № 87 затверджено Операційний посібник, від 30.07.2018 № 80 – в новій редакції.

Проект складається з двох взаємопов'язаних частин з окресленими завданнями, очікуваними результатами та фінансуванням, які вказані у табл. 4.

Таблиця 4

Характеристика Проекту «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проект з відновлення та розбудови спроможностей»

Назва	Очікувані результати	Обсяг коштів	Термін виконання
Частина 1. Управління проектом та моніторинг і оцінювання	• МТОТ поліпшило спроможність керування і координації планування національного відновлення і програмування; • розвиває компетентність для забезпечення фідучіарного нагляду, закупівель, гарантій і моніторингу і оцінки; • успішне проведення семінарів/обміну знаннями для створення спроможності МТОТ; • створена державна координаційна структура з відновлення і розбудови миру для зацікавлених сторін	Категорія 1. 900 тис. дол. США	До 03.06.2019
Частина 2. Пілотні заходи з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб і поверненням комбатантів	• Новаторські пілотні проекти розробляються та впроваджуються в громадах, що постраждали від конфлікту (наприклад, в тих, де розміщується значна кількість ВПО/ветеранів), для вирішення соціально-економічних потреб таких громад.	Категорія 2. 2300 тис. дол. США	До 03.06.2019

Ціллю Проекту згідно з розділом 2 Операційного посібника є **розбудова потенціалу МТОТ для забезпечення спроможності реагувати на проблеми, що виникають у результаті конфлікту.**

2.2.1.2. Встановлений стан справ.

Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації пілотних заходів з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів, затверджено лише у кінці березня 2018 року, тобто з недотриманням термінів, встановлених частиною сьомою статті 20 Бюджетного кодексу України (протягом 30 днів з дати набрання чинності законом про державний бюджет). Зазначене спричинило зволікання з розробленням паспорта бюджетної програми за КПКВК 1601600 та початком реалізації субпроектів.

З метою належної організації роботи з нагляду за реалізацією проєктів, бенефіціаром яких виступає МТОТ¹⁶, **координатором проєктів з міжнародної технічної допомоги** наказами МТОТ¹⁷ затверджено державного секретаря МТОТ.

¹⁶ Відповідно до вимог Порядку № 153.

¹⁷ Наказ МТОТ від 09.09.2016 № 17 зі змінами від 04.01.2017 № 2.

Також затверджено Положення та склад **Робочої групи з реалізації Проєкту**¹⁸ (далі – Робоча група), яка відповідає за ухвалення стратегічних рішень, загальне управління та впровадження Проєкту і несе відповідальність за виконання заходів Проєкту та досягнення мети. **Головою Робочої групи** визначено Координатора Проєкту, державного секретаря МТОТ. До складу Робочої групи, крім голови, включено 10 співробітників МТОТ¹⁹.

Організаційною формою діяльності Робочої групи є засідання, які повинні відбуватися не рідше, ніж раз на квартал. З 20.09.2016 по 01.07.2019 Робочою групою проведено **33 засідання**.

У діяльності Робочої групи та **організаційному забезпеченні виконання Проєкту** за 2017–2019 роки аудитом виявлено **ряд проблем**.

Так, Операційним посібником не передбачено складання **Графіка впровадження Проєкту на весь період реалізації за роками**, що давало б можливість ефективно планувати та контролювати реалізацію заходів та витрачання коштів Гранту.

У порушення Положення про Робочу групу з реалізації Проєкту **План заходів з реалізації Гранту на 2018, 2019 роки не затверджувався**; проблемні питання та шляхи їх оперативного вирішення жодного разу не розглядались, аналіз стану виконання та результатів не здійснювався (передбачено не рідше одного разу на квартал).

Тривале затвердження змін до Операційного посібника з описом закупівель за Категорією 2 Проєкту²⁰, що відбулося **через 4 місяці після запланованого початку закупівель** у межах субпроєктів відповідно до угод про співпрацю²¹, спричинило **відтермінування початку реалізації субпроєктів майже на 6 місяців, недотримання термінів реалізації субпроєктів та, як наслідок, продовження Проєкту ще на рік**.

Щорічні звіти про стан реалізації Гранту у 2017 та 2018 роках МТОТ не склалися і Мінекономрозвитку не подавалися, що суперечить вимогам Договору про Грант. Надавалися лише піврічні звіти згідно з Порядком № 153, які не містять цілісної системної інформації за рік.

У порушення п. 44 Порядку № 153 на сайті МТОТ не оприлюднено відомостей щодо майна, необхідного для забезпечення виконання завдань Проєкту, яке ввезено або придбано на митній території України. Не підтверджено оприлюднення таких відомостей і у засобах масової інформації, що не забезпечує прозорості процесу виконання Проєкту.

Відповідно до Угоди про Грант МТОТ здійснює **моніторинг стану впровадження Проєкту** та складає звіти про його виконання, які щопівроку подаються до МБРР. Аудитом встановлено, що протягом 2018 року–І півріччя 2019 року у звітах МТОТ визначались **«великий» та «середній» ризики реалізації субпроєктів у встановлені терміни через брак досвіду участі у проєктах**

¹⁸ Наказ МТОТ від 23.11.2016 № 41.

¹⁹ Згідно з наказом МТОТ від 23.11.2016 № 41 з урахуванням змін, внесених наказом від 04.01.2017 № 2 (в частині зміни посади заступника Міністра на Державного секретаря).

²⁰ 30.07.2018.

²¹ Угоди укладено 10.04.2018, початок проведення закупівель - з квітня 2018 року.

Світового банку, **перенесення початку закупівельних процедур**, що зумовлювало ризик відтермінування реалізації субпроектів, припинення дії контракту зі спеціалістом із закупівель та збільшення обсягу робіт із закупівель. Так, **не здійснено жодної закупівлі консультаційних послуг** за субпроектами, що порушує заплановані графіки проведення навчальних та тренінгових заходів, **продовжено терміни виконання ремонтних робіт**, що зменшує час для реалізації подальших заходів субпроектів, тощо. При цьому заходи, заплановані на звітні періоди, зокрема **завершення закупівель** (в тому числі консультаційних послуг в межах реалізації субпроектів), **МТОТ не виконувалися**.

Під час реалізації Проєкту здійснювались **місії МБРР з нагляду**, які включали перевірки та обговорення питань моніторингу, звітності, необхідні для своєчасного виявлення проблем і визначення шляхів їх вирішення. Так, МБРР визнавав значну затримку з подальшими діями щодо 10 пілотних субпроектів у рамках Категорії 2, наголошував на необхідності здійснити кроки для пришвидшення вибірки коштів та забезпечення успішного завершення Гранту з урахуванням кінцевої дати – 03.06.2019. Ці кроки включали, зокрема, детальний прогноз вибірки коштів з метою **досягнення 60 відс. вибірки** до 15.12.2018 (фактично вибірка коштів на зазначену дату становила лише **32,5 відсотка**). При цьому **більшість погоджених МБРР заходів МТОТ виконувало або з порушенням встановлених термінів, або взагалі (на час аудиту) не виконувало**. Враховуючи **завершення початкового терміну реалізації (03.06.2019)** та пролонгацію Проєкту, під час аудиту надано **проміжну оцінку стану його реалізації** на шляху досягнення мети виконання Проєкту.

Щодо показників досягнення мети виконання Проєкту за **Частиною 1: досягнуто окремих показників покращення спроможності МТОТ**, зокрема, підвищення інституційної спроможності МТОТ шляхом проведення закупівлі товарів для забезпечення матеріально-технічної бази центрального та регіональних офісів МТОТ; забезпечення можливості їх функціонування; здійснення закупівель за правилами МБРР та в системі Prozorro, участь представників МТОТ у міжнародних конференціях та форумах з питань відновлення та розбудови миру.

Щодо показників досягнення мети виконання Проєкту за **Частиною 2: показником досягнення є успішне закінчення реалізації пілотних субпроектів. На сьогодні рівень їх реалізації становить лише 52 відсотки**.

Мінекономрозвитку за ініціативою МТОТ у березні 2019 року звернулося до МБРР з проханнями **продовжити Проєкт та збільшити фінансування на 350 тис. дол. США**. У травні 2019 року укладено угоду²² про **додаткове фінансування Проєкту** за рахунок гранту Цільового фонду багатьох партнерів для розбудови миру та відновлення. Термін реалізації Проєкту продовжено до **3 червня 2020 року**, збільшено кошторисну вартість до **3550 тис. дол. США** та визначено, що **вибірка додаткових коштів у сумі 350 тис. дол. США може здійснюватися за Категорією 1** (товари, роботи, неконсультаційні та консультаційні послуги, тренінги та семінари, операційні витрати) в рамках

²² Лист-угода щодо Гранту № TF0B0149 «Додаткове фінансування «Пілотного проєкту подолання наслідків конфлікту, відновлення та розбудови спроможностей» між МБРР та Мінекономрозвитку від 02.05.2019.

Частини 1 Проєкту. Відповідну Додаткову угоду²³ також укладено і між Мінекономрозвитку та МТОТ.

2.2.2. Оцінка фінансового забезпечення впровадження Проєкту

Впродовж 2,5 роки (01.01.2017–30.06.2019) на реалізацію Проєкту надійшло коштів Гранту у загальній сумі 2197,1 тис. дол. США, що становить 68,7 відс. кошторисної вартості.

Використано коштів Гранту на загальну суму 1824,3 тис. дол. США, в тому числі третина за Категорією 1 (701 тис. дол. США) та дві третини за Категорією 2 (1123,3 тис. дол. США). При цьому на побудову потенціалу МТОТ, управління проєктами, моніторинг та оцінку (за Категорією 1) використано 78 відс., а на пілотні заходи, спрямовані на реагування на виникаючі проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб і поверненням комбатантів (за Категорією 2), – лише 49 відс. коштів Гранту, передбачених на зазначені цілі.

Система управління фінансами Гранту визначена розділом 8 Операційного посібника. **Головне завдання такої системи – цільове та ефективне використання коштів Гранту, контроль за їх надходженням за джерелами та напрямками витрачання у розрізі категорій і компонентів Гранту, а також у розрізі контрактів та кодів економічної класифікації видатків бюджету.** Кошти з рахунка Гранту можуть використовуватись для **авансування/поповнення спеціального рахунка Гранту та здійснення прямих платежів** контрагентам згідно з укладеними договорами.

Аудитом встановлено, що бюджети Проєкту, передбачені Операційним посібником, складалися **формально**. Заплановані бюджетами закупівлі як за Категорією 1, так і Категорією 2, фактично **не виконувались у запланованих обсягах у визначені терміни**. При цьому Операційним посібником не передбачено розгляд звітів про їх виконання на засіданнях Робочої групи. Відповідно, стан виконання бюджетів Робочою групою не аналізувався і заходи за результатами аналізу не розроблялись.

За час дії Проєкту (01.01.2017-30.06.2019) надійшло 2197,1 тис. дол. США коштів Гранту. Вибірка здійснювалась вкрай повільно (кумулятивно станом на кінець 2017 року – 15,4 відс., на кінець 2018 року – 32,5 відс.) та дещо пришвидшилась у 1 півріччі 2019 року (станом на 30.06.2019 – 68,7 відсотка). За цей період використано коштів Гранту на загальну суму 1824,3 тис. дол. США, в тому числі за Категорією 1 – 701 тис. дол. США (78 відс.) та Категорією 2 – 1123,3 тис. дол. США (49 відс. кошторисної вартості Проєкту за Категорією).

Із загальної суми використаних коштів Гранту прямі платежі становили 327,4 тис. дол. США (18 відс. використаних коштів Гранту), з них за Категорією 1 – 33,5 тис. дол. США (4,8 відс. використаних коштів за цією Категорією), Категорією 2 – 293,9 тис. дол. США (32,6 відс. використаних коштів

²³ Додаткова угода № 1 до Договору про Грант між Мінекономрозвитку та МТОТ від 28.05.2019 щодо надання повноважень на впровадження Проєкту, який фінансується МБРР за рахунок грантів, наданих різними донорами в рамках ФДРМ (Грант №TF0A3307) та в рамках Цільового фонду багатьох партнерів для розбудови миру та відновлення (Грант № TF0B0149), відповідно до реєстраційної картки № 3494-01 від 03.06.2019 Проєктів №TF0A3307 та №TF0B0149.

за цією Категорією). На 30.06.2019 кінцевий залишок коштів Гранту становив **372,8 тис. дол. США.**

Встановлено, що низький рівень вибірки та використання коштів Гранту за Категорією 2 спричинено тим, що у 2017 році МТОТ не було розроблено та затверджено механізм використання коштів грантів МБРР для реалізації субпроектів, як це вимагається Угодою про Грант: **здійснення закупівель та оплат для виконавців субпроектів виключно через МТОТ.**

Порядок використання коштів за бюджетною програмою КПКВК 1601600, передбачених для реалізації субпроектів, затверджено лише у березні 2018 року, після цього МТОТ внесено зміни до Операційного посібника в частинах, що стосуються реалізації субпроектів. Зазначене спричинило відтермінування **початку реалізації субпроектів та початку процесу вибірки коштів за Категорією 2.**

Відповідно до Операційного посібника фінансові звіти щодо Гранту підлягають щорічному аудиту. У двох аудиторських звітах, складених ТОВ «БДО» під час виконання Проєкту, МТОТ рекомендовано **розробити електронний уніфікований звіт для оперативного взаємного контролю за залишками невикористаних коштів Гранту між даними обліку МТОТ та МБРР.** Зазначені рекомендації МТОТ не були виконані.

2.2.3. Оцінка стану планування та здійснення видатків за бюджетною програмою КПКВК 1601010 в межах реалізації Частини 1 Проєкту

На виконання Частини 1 Проєкту «Управління проєктом та моніторинг і оцінювання» у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року використано **18765,9 тис. грн (701 тис. дол. США із 900 тис. дол. США, або 78 відс.),** в тому числі у 2017 році – 8544,7 тис. грн, у 2018 році – 7069,2 тис. грн, у I півріччі 2019 року – 3152 тис. гривень.

Дві третини коштів Гранту (11761,4 грн, або 62,7 відс.) протягом 2,5 років було використано для утримання МТОТ, а саме для формування матеріально-технічної бази, забезпечення функціонування та поточної діяльності центрального та регіональних офісів МТОТ. Крім того, одну третину коштів використано на консультаційні послуги (7004,5 тис. грн, або 37,3 відс.), з яких на закупівлю послуг консультантів, що забезпечували управління субпроектами, моніторинг та оцінку Проєкту, – 6402,7 тис. гривень.

2.2.3.1. Виявлений стан справ

Предметом аудиту за КПКВК 1601010 були кошти Гранту у межах цієї бюджетної програми.

Відповідно до бюджетних запитів на 2017–2019 роки за КПКВК 1601010 визначено видатки за загальним фондом у сумі **102364,8 тис. грн,** з яких: на 2017 рік – 25249,4 тис. грн, на 2018 рік – 36230,1 тис. грн та на 2019 рік – 40885,3 тис. гривень. У 2019 році порівняно із 2017 роком потреба в коштах зросла на 62 відс., а порівняно із 2018 роком – на 13 відсотків. Потреба у видатках за спеціальним фондом за КПКВК 1601010 на 2017–2019 роки за спеціальним фондом МТОТ не визначалася.

Отже, під час підготовки проектів законів про державний бюджет на 2018, 2019 роки кошти Гранту у спеціальному фонді державного бюджету за КПКВК 1601010, які **МТОТ мало спрямувати на реалізацію Частини 1 Гранту, не передбачались**, що є порушенням статті 13 Бюджетного кодексу України.

Законами про державний бюджет на **2017, 2018 та 2019 роки** МТОТ за КПКВК 1601010 бюджетні призначення за загальним фондом затверджено на загальну суму **103902 тис. грн** (на 2017 рік – 25249,4 тис. грн, на 2018 рік – 37767,3 тис. грн, на 2019 рік – 40885,3 тис. грн), за спеціальним фондом – **не затверджувались**.

Аудитом встановлено, що на підставі затверджених МТОТ та погоджених Мінфіном довідок про зміни до кошторису на **2017 рік** (спеціальний фонд) за КПКВК 1601010 шість разів вносилися зміни, відповідно до яких видатки за спеціальним фондом на 2017 рік визначено в сумі **13047,3 тис. грн, на 2018 рік – п'ять разів – 8504,6 тис. гривень**. Станом на 01.07.2019 на підставі довідок про зміни до кошторису на **2019 рік** (спеціальний фонд) за КПКВК 1601010 чотири рази вносилися зміни – **5880,3 тис. гривень**.

У порушення пункту 49 постанови № 228 **видатки спеціального фонду** згідно з довідками про зміни до кошторисів на 2017 та 2018 роки, I півріччя 2019 року за КПКВК 1601010 на загальну суму **25647,7 тис. грн** (2017 рік – 12626,9 тис. грн, 2018 рік – 7382 тис. грн, I півріччя 2019 року – 5638,8 тис. грн) **відповідними розрахунками не обґрунтовано, визначено лише напрями їх використання**, що відповідно до пункту 16 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є **порушенням бюджетного законодавства**. Зазначене створило ризики довільного обрання номенклатури товарів та послуг та неекономного використання коштів.

Загалом у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року за **КПКВК 1601010** використано **105420,5 тис. грн** (загальний фонд – 83180,6 тис. грн, спеціальний – 22239,9 тис. грн), з яких у 2017 році – **38547 тис. грн**, 2018 році – **45490,3 тис. грн**, I півріччі 2019 року – **21383,5 тис. гривень**.

Відповідно до звітів про надходження та використання коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень, МТОТ за **2017 – I півріччя 2019 року** за КПКВК 1601010 **затверджено** доходів і видатків спеціального фонду на загальну суму **31686,9 тис. грн**, у т. ч., за розрахунками, за Категорією 1 Гранту – **27867,4 тис. грн, надійшло коштів** за звітний період (рік) 26235,5 тис. грн, у т. ч. за Категорією 1 Гранту – **22390,2 тис. грн; касові видатки** становили 22239,9 тис. грн, у т. ч. за Категорією 1 Гранту – **18765,9 тис. грн**, із загальної суми видатків за Категорією 1 Гранту спрямовано **18765,9 тис. грн**, з яких у 2017 році **8544,7 тис. грн**, у 2018 році – **7069,2 тис. грн**, у I півріччі 2019 року – **3152,0 тис. гривень**.

Згідно із Планом закупівель МТОТ заплановано здійснити **закупівлі** з кошторисною вартістю **749 тис. дол. США** (консультаційні послуги – **373,5 тис. дол. США**, товари – **266,2 тис. дол. США**, неконсультаційні послуги – **0,7 тис. дол. США**, роботи – **56,6 тис. дол. США**, навчання та тренінги – **52 тис. дол. США**) та операційні витрати – **151 тис. дол. США**.

У цілому за **Категорією 1 Гранту** за 2017–І півріччя 2019 року використано 78 відс. запланованих коштів. Обсяги використаних коштів та відсоток виконання за кожним напрямом наведено у таблиці 5.

Таблиця 5

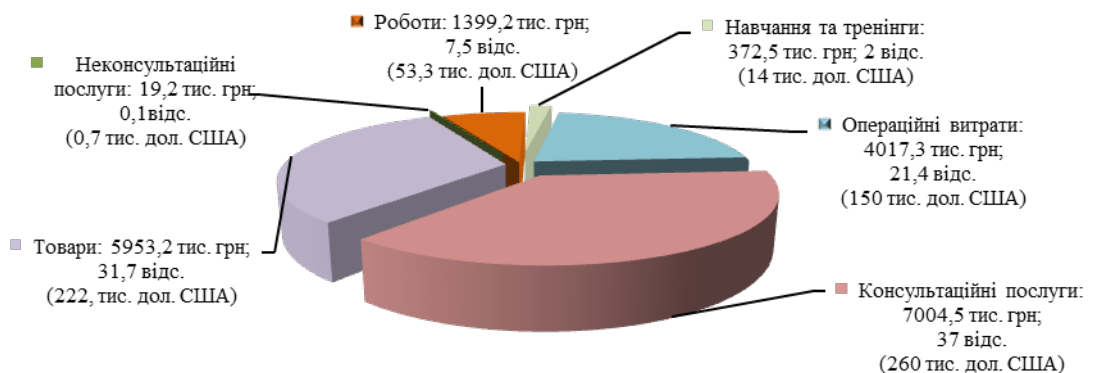
**Інформація щодо використання МТОТ коштів Гранту в межах Категорії 1
у 2017 –І півріччі 2019 року**

Напрямок використання коштів	План	Факт	План	Факт	Відс. викон. плану
	тис. грн	тис. грн	тис. дол. США	тис. дол. США	
Закупівля консультаційних послуг	10035,2	7004,5	373,5	260,7	70
Закупівля товарів	7128,8	5953,2	266,2	222,3	84
Закупівля неконсультаційних послуг	19,2	19,2	0,7	0,7	100
Оплата робіт	1485,8	1399,2	56,6	53,3	94
Навчання та тренінги	1383,6	372,5	52	14	27
Операційні витрати	4044,1	4017,3	151	150	99
Усього	24096,7	18765,9	900,0	701,0	78

Загалом на 01.07.2019 в межах коштів Гранту за Категорією 1 із **18765,9 тис. грн** використано на закупівлю **консультаційних послуг** 7004,5 тис. грн (260,7 тис. дол. США, або **70 відс.** запланованих), **товарів** – 5953,2 тис. грн (222,3 тис. дол. США, або **84 відс.**), **неконсультаційних послуг** – 19,2 тис. грн (0,7 тис. дол. США,), **робіт** – 1399,2 тис. грн (53,3 тис. дол. США, або **94 відс.**), **навчання та тренінгів** – 372,5 тис. грн (14 тис. дол. США, або **27 відс.**), та здійснено **операційних витрат** на **4017,3 тис. грн** (150 тис. дол. США, або **99 відс.** запланованих).

Інформацію щодо використання коштів Гранту за Категорією I у 2017 році–І півріччі 2019 року наведено на діаграмі 1.

Діаграма 1. Структура видатків за КПКВК 1601010 у межах коштів Гранту за Категорією I у 2016-2018 роках

За напрямом «Консультаційні послуги» протягом 2017–І півріччя 2019 року МТОТ проведено закупівлі та укладено **18 договорів** про надання консультаційних послуг, на виконання яких використано **7004,5 тис. грн** (260,7 тис. дол. США, або **37 відс.** використаних коштів за Категорією 1), з них: послуги консультантів – **6402,7 тис. грн** (34 відс.), проведення аудиту Проєкту – **468,6 тис. грн** (3 відс.) та послуги підтримки та технічного обслуговування – **133,2 тис. грн** (0,7 відс. використаних коштів за Категорією 1).

Всього з листопада 2016 року по червень 2019 року очікувана вартість закупівель консультаційних послуг (індивідуальний консультант) згідно із

Планом закупівель (у редакції листопада 2016 року) становила від **168,0 тис. дол. США** до **273,2 тис. дол. США** (у редакції березня 2019 року). Питома вага очікуваної вартості цих закупівель становила **30,4 відс.** коштів, виділених на реалізацію Категорії 1.

Слід відмітити, що з 2016 року по 2019 рік до Плану закупівель 17 разів вносилися зміни. Планом закупівель у редакції 2017 року передбачено закупівлю послуг **дев'яти індивідуальних консультантів** та додано позиції **Менеджера Проєкту** (ключова позиція у команді) та **спеціаліста з контролю та оцінки Проєкту**.

Довідково. Згідно із пунктом 3.2 Операційного посібника у редакції від 11.08.2017 на **Менеджера Проєкту** покладено, зокрема, координацію між Робочою групою з реалізації проєкту та групою індивідуальних консультантів; загальну відповідальність за забезпечення виконання завдань Проєкту за Категоріями 1 та 2 Гранту, в тому числі, організацію здійснення закупівель та фінансової діяльності, а також контроль та оцінку заходів, пов'язаних з Проєктом; координацію та підтримку взаємодії та співпрацю між командою Світового банку, керівництвом МТОТ та партнерами по субпроєктах щодо впровадження та результатів Проєкту.

Кандидатів, які пропонувались на **позицію Менеджера Проєкту**, відхилено Тендерним комітетом (рішення від 03.10.2017) як таких, що не мають відповідного професійного досвіду у сфері управління проєктами. МТОТ запропонувало покласти функції щодо механізмів реалізації Гранту **на державну установу**, яка буде входити до сфери управління МТОТ і на кваліфікаційній основі виконувати функції загального управління Проєктом, координації та взаємодії з субпроєктами. Такої установи **не було створено**. МБПР (лист від 21.11.2017) врахував звернення МТОТ щодо **вилучення позиції Менеджера Проєкту** з Плану закупівель та нової редакції Операційного посібника. **Функції Менеджера Проєкту фактично виконував начальник управління адміністративно-організаційної діяльності МТОТ.**

Відповідно до розділу 2.09 «Закупівлі» статті 2 Угоди про Грант закупівля послуг консультантів здійснюється на підставі договорів, укладених за результатами відбору **на основі якості та вартості (QCBC)**. Також можуть застосовуватися методи: **відбір за критерієм найнижчих витрат (LCS); відбір за кваліфікацією консультанта (CQS); закупівля в одного учасника (SSS); відбір індивідуальних консультантів (IC); пряме укладання договорів (DC).**

Аудитом встановлено, що фактично при закупівлі послуг індивідуальних консультантів МТОТ користувалося методом «відбір індивідуальних консультантів» (IC), хоча метод «відбір на **основі якості та вартості**» в Угоді про Грант визначено **пріоритетним**.

3 листопада 2016 року по червень 2019 року МТОТ відібрано 15 індивідуальних консультантів, з якими укладено контракти до 31.05.2019 загальною вартістю **6529,8 тис. грн** (243,9 тис. дол. США). Фактично за 2,5 років сплачено **6402,7 тис. грн**: у 2017 році – 1723,1 тис. грн, у 2018 році – 2658,2 тис. грн, у I півріччі 2019 року – 2021,4 тис. гривень.

Аналізом договорів про надання консультаційних послуг встановлено **плинність спеціалістів із закупівель** (за 2,5 років 3 особи, послуги надавались від **4,5 до 8 місяців**). Відсутність таких спеціалістів протягом трьох місяців

призвела до нездійснення закупівель консультаційних послуг з проведення тренінгів, курсів професійного навчання.

З огляду на відсутність (плинність) спеціалістів із закупівель протягом тривалого часу, МТОТ при проведенні закупівель таких послуг **доцільно було б використовувати метод «відбор на основі якості та вартості» з метою ефективного виконання ними технічних завдань.**

Планом закупівель передбачено закупівлю консультаційних послуг для проведення щорічного аудиту Проєкту (передбачено Операційним посібником), очікуваною вартістю **60 тис. дол. США**, яка включає закупівлю послуг з проведення аудиту Проєкту за 2018, 2019 роки у сумі **9 тис. дол. США** кожна.

МТОТ укладено два договори з ТОВ «БДО» та здійснено оплату за проведення аудитів Проєкту за 2018 та 2019 роки на загальну суму **468,6 тис. гривень**. Крім того, здійснено оплату послуг з підтримки та технічного обслуговування платформи даних/системи моніторингу ДП «Науково-дослідний інститут геодезії і картографії» на суму **133,2 тис. гривень**.

Закупівлі чотирьох консультаційних послуг вартістю **35,3 тис. дол. США** не відбулись через відсутність потреби, а саме: послуг на підтримку та обслуговування сайту МТОТ (1 тис. дол. США), на створення інформаційної системи управління субпроєктами (3 тис. дол. США), впровадження механізмів реалізації Гранту (16,3 тис. дол. США) та забезпечення прозорості та боротьби з корупцією/стороннього моніторингу (15 тис. дол. США).

- Станом на 30.06.2019 МТОТ за напрямом «Товари» укладено 11 договорів на загальну суму **5986,2 тис. грн** та сплачено за придбані товарно-матеріальні цінності **5953,2 тис. грн**, з них у 2017 році – 3825,0 тис. грн, у 2018 році – 1976,1 тис. грн, у 2019 році – 152,1 тис. грн, переважна частина закупівель товарно-матеріальних цінностей здійснена у 2017 році.

За кошти Гранту здійснено закупівлю **трьох автомобілів – 2774,1 тис. грн** (102,8 тис. дол. США): автомобіль FORD Mondeo 2.0 d Lux, два автомобілі «Hyundai Tucson» та «Hyundai N1»), **обладнання для проведення відеоконференцій – 1305,7 тис. грн** (48,2 тис. дол. США); **офісної техніки** (комп'ютерів, принтерів, копіювальних машин), **антивірусного програмного забезпечення, мобільної комп'ютерної техніки та рацій** на загальну суму **920 тис. грн** (35,2 тис. дол. США), **офісних меблів – 260 тис. грн** (близько 10 тис. дол. США); **обладнання систем вентиляції та кондиціонування повітря – 327,5 тис. грн** (12,5 тис. дол. США) для становлення у приміщенні центрального офісу МТОТ; **обладнання для виготовлення аудіовізуального контенту** на загальну суму **152,1 тис. грн** (5,7 тис. дол. США).

- Для забезпечення технічної підтримки програмного забезпечення для бухгалтерського обліку та фінансового менеджменту за напрямом «Неконсультаційні послуги» з ТОВ «Софт квартал» укладено договір від 24.01.2019 та оплачено **19,2 тис. грн** (0,7 тис. дол. США).

- У 2017 році згідно з Планом закупівель за напрямом «Роботи» здійснено 4 закупівлі на загальну суму **1399,2 тис. грн** (53,3 тис. дол. США), з них для проведення **ремонтів офісів** у м. Києві (939,2 тис. грн) та територіальному органі у м. Сєвєродонецьку (146,3 тис. грн), **заміни системи опалення** та

підвищення енергоефективності та теплозбереження приміщень офісу у м. Києві (313,7 тис. гривень).

- У межах напряму «Навчання та тренінги» укладено 3 договори та оплачено **372,5 тис. грн**, з них для надання послуг з вивчення англійської мови використано **196 тис. грн** (7,3 тис. дол. США), та оплати контракту з Міжнародним навчальним центром МОП (Італія) участі двох працівників МТОТ у квітні 2018 року у семінарі «Поглиблення управління контрактами» – **4430 євро**.

- Планом закупівель заплановано видатки на операційні витрати²⁴ у сумі **151 тис. дол. США**, на які використано **4017,3 тис. грн (99,3 відс. коштів**, передбачених за напрямом), з них у 2017 році – 1597,4 тис. грн (39,8 відс. використаних за напрямом коштів), у 2018 році – 1815,8 тис. грн (45,2 відс.) та станом на 30.06.2019 – 604,1 тис. грн (15 відсотків).

У 2017–І півріччі 2019 року МТОТ найбільше використано коштів операційних витрат на виплату заробітної плати персоналу (в т. ч. водіїв) та соціальних відрахувань, крім державних службовців – **1291,4 тис. грн (32,1 відс.)**; експлуатацію і технічне обслуговування транспортних засобів (придбання палива, масла, додаткового автомобільного устаткування, витрати на реєстрацію, страхування, послуги паркування) – **978,2 тис. грн (24,3 відсотка)**. Також оплачено робочі поїздки (розміщення, транспорт, страхування, добові) – **709,2 тис. грн (17,7 відс.)**; забезпечення офісними витратними матеріалами, ІТ-підтримки роботи сервера, утримання офісних приміщень та інше – **1038,5 тис. грн (25,9 відс. коштів, передбачених за напрямом)**.

2.2.4. Оцінка відбору пілотних субпроектів, які впроваджуються в межах реалізації Частини 2 Проєкту

МТОТ у межах реалізації Частини 2 Проєкту «Пілотні заходи з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб і поверненням комбатантів» у жовтні 2017 року здійснено відбір пілотних субпроектів із 83 проєктних пропозицій міських рад, об'єднаних територіальних громад з чотирьох областей України: Харківської, Дніпропетровської, Запорізької і Миколаївської.

МТОТ за погодженням з МБРР субпроектів запропоновано і включено до відбору Миколаївську область, в якій проживає менше одного відсотка ВПО. При цьому до участі в Проєкті не залучені територіальні громади, розташовані в Донецькій і Луганській областях, в яких проживає 819,1 тис. ВПО (54,2 відс. загальної кількості ВПО).

2.2.4.1. Нормативна база.

В Операційному посібнику визначено принципи відбору правомочних бенефіціарів для забезпечення пілотної допомоги, які повинні включати громади з високою концентрацією ВПО або ВПО та ветеранів; області, де приймаючі громади вже є вразливими внаслідок впливу конфлікту та соціального розколу; громади, в яких існують фінансові прогалини з реагування на виникаючі потреби

²⁴ Відповідно до підпункту 7.5 розділу 7 Операційного посібника План фінансування операційних витрат (у розрізі статей витрат в рамках кожного компонента) має затвердити Робоча група і погодити з МБРР. Операційні витрати не мають бути предметом проведення повномасштабної процедури конкурсного відбору.

ВПО, приймаючих громад і ветеранів. Також зазначено **напрями діяльності/заходи для пілотних проєктів** в порядку пріоритетності **щодо соціально-економічних наслідків** переміщення та повернення ветеранів, а саме: сприяння розвитку навичок і створення засобів до існування/отримання доходів для груп населення, що постраждали від конфлікту; медичні послуги та психосоціальна підтримка; проєкти з покращення інфраструктури; побудова потенціалу довіри в наданні послуг на місцевому рівні.

До критеріїв оцінки субпроєктів віднесено: актуальність (доречність); структура; інклюзивність; спроможність впровадження і потенціал збільшення масштабу/самодостатнього розвитку; бюджет та ефективність витрат.

Пунктом 3.2 Операційного посібника передбачено створення Комітету з відбору та нагляду за субпроєктами (далі – Комітет), визначено його повноваження і функції та необхідність проведення засідань **не рідше, ніж три рази на рік.**

2.2.4.2. Виявлений стан справ.

Згідно з Операційним посібником **регіонами, що зазнали найбільший вплив збройного конфлікту, є Донецька і Луганська області, а також сусідні – Харківська, Дніпропетровська і Запорізька.** Разом з тим МТОТ визначено Миколаївську і Дніпропетровську області як регіони, що зазнають додаткових проблем, пов'язаних з поверненням ветеранів.

***Довідково.** Відповідно до інформації МТОТ станом на 01.01.2019 в Україні нараховувалось 1512,3 тис. ВПО, серед яких пенсіонери – 60 відс.; діти – 13 відс.; люди з особливими потребами – 4 відсотки. **Найбільше ВПО** обліковувалось в **Донецькій обл. – 538,8 тис. осіб (35,6 відс. загальної кількості ВПО); Луганській – 280,3 тис. осіб (18,5 відс.); м. Києві – 174,9 тис. осіб (11,6 відс.); Київській області – 69,4 тис. осіб (4,6 відс.); Харківській – 131,6 тис. осіб (8,7 відс.).** Водночас у Дніпропетровській області обліковувалось 75,8 тис. осіб (5 відс.), Запорізькій – 56,5 тис. осіб (3,7 відс.), Миколаївській – 8,7 тис. осіб (0,6 відс. загальної кількості ВПО).*

Отже, МТОТ за погодженням з МБРР до відбору пілотних **субпроєктів, які планувалось впроваджувати в межах реалізації Частини 2 Проєкту, запропоновано і включено Миколаївську область, в якій проживає менше одного відсотка таких осіб.** При цьому територіальні громади, **розташовані в Донецькій і Луганській областях, в яких проживає 819,1 тис. ВПО (54,2 відс. загальної кількості ВПО), а також м. Києва і Київської області (174,9 і 69,4 тис. осіб) не залучено до участі в Проєкті.**

Відповідно до пункту 3.2 розділу 3 Операційного посібника наказом МТОТ створено Комітет. Розділом 3 Операційного посібника (у редакції від 11.08.2017, діяла до 30.07.2018) передбачено, що обов'язки заступника голови Комітету мав виконувати Менеджер Проєкту, закупівлю послуг якого МТОТ за погодженням зі Світовим банком не здійснено. Фактично заступником голови Комітету призначено начальника управління адміністративно-організаційної діяльності МТОТ, проте функції Менеджера Проєкту на цю особу не покладено.

Під час аудиту встановлено, що за 2,5 років **Комітетом проведено лише чотири засідання,** чим не дотримано вимог пункту 3.2. Операційного посібника: у 2018 році проведено одне засідання **замість трьох,** а у 2019 році (станом на 03.06.2019) – жодного. Слід зазначити, що питання періодичного моніторингу та

надання звітів щодо проблем, пов'язаних із реалізацією субпроектів, та досягненням результатів, у 2018 році та станом на 03.06.2019 Комітетом не розглядалися, що свідчить про **невиконання покладених на нього функцій**.

Комітетом на засіданні 31.08.2017 розглянуто подані для участі у конкурсному відборі **83 заявки** органів місцевого самоврядування, територіальних громад Харківської, Запорізької, Дніпропетровської та Миколаївської областей. Інформація щодо кількості поданих заявок у розрізі областей та максимальної кількості балів, що можуть набрати проекти при конкурсному відборі, МТОТ не узагальнювалася, аналіз цих показників здійснено контрольною групою Рахункової палати під час аудиту.

Загальний обсяг фінансування 83 проектних заявок становив **20 388 тис. дол. США**, у т. ч. за кошти Гранту – **17 257,1 тис. дол. США**. Групою експертів здійснено попередню оцінку всіх отриманих заявок щодо формального дотримання вимог для участі у конкурсному відборі, за результатами якої до участі у конкурсному відборі не допущено 14 проектів як такі, що **не відповідають встановленим Операційним посібником критеріям**.

Комітетом схвалено 10 пілотних субпроектів для впровадження в межах реалізації Частини 2 Проекту загальною вартістю **2 590,7 тис. дол. США**, у т. ч. за рахунок коштів Гранту – **1 997,2 тис. дол. США** (перелік наведено у таблиці 6).

Таблиця 6

Перелік пілотних субпроектів для впровадження в межах реалізації Частини 2 Проекту
(дол. США)

№ з/п	Область	Субпроект	Бали	Вартість проекту		
				Кошти гранту	Співфінансування	Загальна вартість
1	м. Запоріжжя	«Перспектива» – «Бізнес-Платформа»	58,0	270460,0	54540,0	325000,0
2	м. Миколаїв	«Нові можливості адаптації ВПО та ветеранів АТО»	57,0	269625,0	38410,0	308035,0
3	м. Первомайськ Миколаївської області	«Надання Центром психологічної підтримки та реабілітації ВПО, учасників та ветеранів АТО»	52,5	211851,5	31054,4	242905,9
4	м. Куп'янськ Харківської області	«Нові можливості адаптації ВПО та ветеранів АТО у громаду м. Куп'янська» (змінено назву на «Кожен має значення»)	55,5	233215,0	130689,0	363904,0
5	м. Первомайський Харківської області	«Майбутнє створюється зараз»	52,5	158729,8	4576,7	163306,5
6	Нововодолазька об'єднана громада Харківської області	«Центр розвитку підприємницьких ініціатив ВПО та ветеранів АТО «Новий відлік»	58,0	66777,7	24587,9	91365,6
7	м. Кривий Ріг Дніпропетровської області	«Відновлення соціальної інфраструктури для вимушених переселенців, учасників АТО, членів їх сімей, інвалідів»	56,5	133544,7	7850,0	141394,7
8	Сурсько-Литовська громада Дніпропетровської області	«Створення умов для забезпечення реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки»	39,0	256956,0	118822,0	375778,0
9	м. Бердянськ Запорізької області	«Надання допомоги особам з інвалідністю віком від 18 років шляхом створення відділення соціально-медичної реабілітації»	47,5	121781,3	30345,7	152127,0

Продовження табл. 6

10	м. Кам'янське Дніпропетровської області	«Створення реабілітаційного відділення для ветеранів та інших цілових груп на базі комунального закладу «Міська лікарня № 5» ²⁵	55,0	274259,0	152670,0	426929,0
	Разом		x	1997200,0	593545,8	2590745,8

При цьому два субпроекти, які набрали понад 50 балів із 64,5 можливих, не було включено до Переліку для погодження із Світовим банком, і, як наслідок, угод про співпрацю не укладено (субпроекти «Харківський міський соціально-комунікаційний центр «Нові перспективи» набрав – 54,5 бала та «Створення сучасного реанімаційного відділення на базі реанімаційного відділення КУ «ТМО «Багатопрофільна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги» Мелітопольської міської ради Запорізької області» – 51 бал).

Натомість за субпроектами «Надання допомоги особам з інвалідністю віком від 18 років шляхом створення відділення соціально-медичної реабілітації» Бердянської міської ради (Запорізька обл.) та «Створення умов для забезпечення реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки на території Сурсько-Литовської об'єднаної територіальної громади» (Дніпропетровська обл.), які за критеріями оцінювання набрали 47,5 та 39 балів, відповідно, **МТОТ укладено угоди про співпрацю.**

За результатами конкурсного відбору субпроектів МТОТ **10.04.2018** укладено 10 тристоронніх угод про співпрацю з ініціаторами та імплементаторами субпроектів на загальну суму 2418,0 тис. дол. США, у т. ч. за рахунок коштів Гранту – на загальну суму **1 829,8 тис. дол. США**, за рахунок співфінансування – **588,2 тис. дол. США.**

2.2.5. Оцінка стану планування та здійснення видатків за КПКВК 1601600 в межах реалізації Частини 2 Проєкту

Планування МТОТ видатків спеціального фонду бюджету за бюджетною програмою КПКВК 1601600 на 2018, 2019 роки було економічно необґрунтованим та здійснювалось з порушенням законодавства. Зазначене, а також незабезпечення темпів реалізації субпроектів спричинило у 2018 році суттєве невиконання завдань та очікуваних результатів цієї бюджетної програми та зменшення видатків на 49 млн грн (на 82,6 відс. призначених), а у 2019 році – призупинення реалізації субпроектів через нестачу бюджетних призначень та необхідність збільшення видатків на 37,2 млн грн (у 1,6 раза більше, ніж затверджено), що свідчить про неефективне управління МТОТ коштами спеціального фонду державного бюджету.

2.2.5.1. Нормативно-правова база.

Механізм формування та здійснення видатків Гранту врегульовано законодавством України (Бюджетний кодекс України, Порядок № 228, Правила № 1098), Операційним посібником та керівництвами МБРР. Порядок

²⁵ В подальшому назву змінено на «Створення центру медичної реабілітації учасників бойових дій, зокрема учасників АТО та інших груп, на базі комунального закладу «Кам'янська міська лікарня № 5»

№ 221 визначає механізм використання коштів, передбачених у спеціальному фонді державного бюджету за бюджетною програмою КПКВК 1601600.

2.2.5.2. Виявлений стан справ.

З метою обліку в державному бюджеті коштів Гранту на впровадження Частини 2 Проєкту до проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» до другого читання було включено нову бюджетну програму – КПКВК 1601600 «Пілотні заходи з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів».

Бюджетний запит на 2018 рік за цією програмою МТОТ не складало і, відповідно, Мінфіну не подавало. МТОТ надіслало зведений розрахунок витрат на 2018 рік за 10 субпроєктами, які повинні реалізовуватись в межах виконання програми, загальною вартістю 1 973 481 дол. США, що в розрахунку по курсу НБУ (30,1 грн за дол. США) становило **59 401,8 тис. гривень**.

Відповідно до бюджетного запиту на **2019 рік** за бюджетною програмою КПКВК 1601600 МТОТ визначено потребу у видатках спеціального фонду у сумі **22 587,2 тис. грн**, у тому числі за КЕКВ 2210 – 2 851 тис. грн; КЕКВ 2240 – 13057,4 тис. грн; КЕКВ 2250 – 480,0 тис. грн; КЕКВ 2282 – 888,3 тис. грн; КЕКВ 3130 – 5 310,5 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що **планування МТОТ видатків за КПКВК 1601600 на 2018, 2019 роки здійснювалось без належного економічного обґрунтування та супроводжувалось порушеннями законодавства.**

Так, МТОТ при визначенні потреби за КПКВК 1601600 на 2018 рік **враховано кошторисну вартість субпроєктів у повному обсязі** (1973,5 тис. дол. США, або 59401,8 тис. грн), однак **відповідно до планів закупівель, планів заходів та бюджетів субпроєктів**, що є додатками до угод про співпрацю, виконання закупівель за напрямом «Консультаційні послуги» в обсязі **417 тис. дол. США** (21 відс.) та переважна більшість закупівель за напрямом «Роботи» в обсязі **604,6 тис. дол. США передбачені на 2019 рік.**

Отже, врахування у 2018 році всієї суми коштів Гранту **не є економічно обґрунтованим.**

У порушення **вимог п. 22 Порядку № 228** видатки за спеціальним фондом, включені до проєкту кошторису за КПКВК 1601600 на 2018, 2019 роки, загалом на суму **81989 тис. грн** (на 2018 рік **59401,8 тис. грн**; на 2019 рік **22587,2 тис. грн**) **не обґрунтовані відповідними розрахунками**, зазначені лише **напрями їх використання**, що відповідно до п. 16 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є **порушенням бюджетного законодавства.**

Визначена у бюджетному запиті потреба у видатках за КПКВК 1601600 на 2019 рік на загальну суму **22 587,2 тис. грн не підтверджена детальними розрахунками, а розшифровує лише напрями використання.** Це не узгоджується із нормами статті 35 Бюджетного кодексу України.

Законами № 2246 та № 2629 МТОТ за бюджетною програмою 1601600 затверджено такі бюджетні призначення за спеціальним фондом: **на 2018 рік – 59401,8 тис. грн** (у т. ч. видатки споживання 22221,8 тис. грн, видатки розвитку

37180 тис. грн; **на 2019 рік – 22 587,2 тис. грн** (у т. ч. видатки споживання 17276,7 тис. грн, розвитку 5310,5 тис. гривень).

За бюджетною програмою за КПКВК 1601600 **затверджено кошториси** за спеціальним фондом: **на 2018 рік** за надходженнями і видатками – **59401,8 тис. грн, на 2019 рік – 22587,2 тис. грн, тобто 100 відс. визначеної потреби** на відповідний рік.

Під час аудиту встановлено, що у 2018 році **через неналежні темпи реалізації субпроектів** використано лише **9447,3 тис. грн, або 15,9 відс.** початково затверджених бюджетних призначень за спеціальним фондом.

На підставі довідки про зміни до кошторису на 2018 рік від 29.12.2018 обсяги бюджетних призначень за вказаною бюджетною програмою визначені у загальній сумі **10367,9 тис. грн, тобто зменшені на 49033,9 тис. грн (на 82,6 відс. призначених)**, що свідчить про **необґрунтоване планування та неефективне управління бюджетними коштами.**

Станом **на 01.07.2019** до кошторису за КПКВК 1601600 МТОТ за погодженням з Мінфіном на підставі довідок про зміни до кошторису на 2019 рік внесено чотири зміни: **обсяги бюджетних призначень** за програмою **збільшені на 920,6 тис. грн і визначені у загальній сумі 23507,8 тис. гривень.**

При цьому відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 128-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб на 2019 рік» **збільшення видатків розвитку** загалом на суму **10038,6 тис. грн** проведено за рахунок зменшення видатків споживання на таку суму.

Згідно з паспортами бюджетної програми за КПКВК 1601600, затвердженими **на 2018 рік** спільним наказом МТОТ та Мінфіну від **21.06.2018** та **на 2019 рік** наказом МТОТ від **14.02.2019**, метою бюджетної програми є **розбудова спроможностей приймаючих громад з реагування на проблеми для розвитку, викликані переміщенням осіб та поверненням комбатантів.**

Слід зазначити, що узгодження МТОТ та Мінфіном показників паспорта **на 2018 рік за КПКВК 1601600** тривало 2,5 міс. та призвело до зволікання з початком реалізації пілотних субпроектів до 6 місяців.

Згідно зі звітом про виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 1601600 станом на 01.01.2019 за **2018 рік використано** (касові видатки) **9 447,3 тис. грн, що на 49 954,5 тис. грн (у 6,3 раза) менше, ніж затверджено паспортом** бюджетної програми.

Відповідно до даних МТОТ станом **на 01.07.2019** (за I півріччя 2019 року) **використано** (касові видатки) **20 927,8 тис. грн, що становить 92,7 відс. кошторисних призначень за КПКВК 1601600.**

Показники затверджених та фактично використаних коштів за КПКВК 1601020 у 2018 та 2019 роках наведено у таблиці 7.

Таблиця 7

**Показники фінансового забезпечення виконання бюджетної програми
за КПКВК 1601600**

Показники	2018	2019
Потреба коштів, тис. грн	59401,8	22587,2
Затверджені бюджетні призначення, тис. грн	59401,8	22587,2
Врахування потреби, відс.	100	100
Фактично використано, тис. грн	9447,3	20927,8*
Фактично використано, відс. бюджетних призначень	15,9	92,7
Бюджетні призначення зі змінами, тис. грн	10367,9	23507,8
Фактично використано, відс. бюджетних призначень зі змінами	91,1	89,0

* за I півріччя 2019 року.

Показники використання коштів спеціального фонду за КПКВК 1601600 за **напрямами** видатків наведено у таблиці 8.

Таблиця 8

**Використання коштів спеціального фонду за КПКВК 1601600
за напрямами видатків**

Напрямы видатків	2018 рік			2019 рік		
	План	Факт	Відс. вико- нання	План	Факт I півріччя	Відс. вико- нання
Розширення можливостей для пошуку роботи	11 469,9	1 303,1	11,4	5 559,1	799,2	14,4
Розширення муніципальних послуг, включаючи послуги охорони здоров'я, соціальної та психосоціальної допомоги	27 753,6	6 323,6	22,8	7 695,3	12 898,8	167,6
Здійснення заходів із відродження територіальних громад	12 532,6	1 792,1	14,3	1 226,5	6 830,6	556,9
Фінансування операційних витрат	7 645,7	28,5	0,4	8 106,3	399,2	4,9
Усього	59 401,8	9 447,3	15,9	22587,2	20 927,8	92,7

тис. грн

Аналізом видатків за напрямами встановлено, що найбільше використано коштів спеціального фонду **за напрямом** «Розширення муніципальних послуг, включаючи послуги охорони здоров'я, соціальної та психосоціальної допомоги» – **22,8 відс.** затверджених; найменше – за напрямом «Розширення можливостей для пошуку роботи» – **лише 11,4 відс.** затверджених.

У паспортах за КПКВК 1601600 **затверджено результативні показники бюджетної програми**, а саме показники **затрат** на 2018 рік у кількості 12 од.; на 2019 рік – 22 од.; **продукту** на 2018 рік – 36 од.; на 2019 рік – 32 од.; **ефективності** на 2018 рік – 26 од.; на 2019 рік – 21 од.; **якості** на 2018 рік у кількості 17 од.; на 2019 рік – 16 одиниць.

Аналіз виконання МТОТ **результативних показників бюджетної програми КПКВК 1601600**, відображених у звіті про виконання паспорта бюджетної програми за 2018 рік, свідчить, що **тільки 10 результативних показників (14 відс.) виконано у повному обсязі**: із 12 показників затрат виконано повністю лише 1, із 36 показників продукту – 4, із 26 показників ефективності – 5. Слід зазначити, що **5 показників ефективності**, які за даними звіту виконані частково, взагалі не могли бути виконані, оскільки касові видатки

за ними у 2018 році не здійснювалися. **Із 17 затверджених на 2018 рік показників якості жоден не виконаний повністю.**

Виконання результативних показників бюджетної програм за КПКВК 1601600 у 2018 році наведено у табл. 9.

Таблиця 9

Виконання показників бюджетної програм за КПКВК 1601600 у 2018 році

Показники	Виконано	Частково виконано	Не виконано	Усього
Показники затрат, од.	1	8	3	12
Показники продукту, од.	4	7	25	36
Показники ефективності, од.	5	4	17	26
Усього	10	19	40	74
Частка у загальній кількості показників, відс.	14	26	61	100

Отже, у 2018 році не досягнуто очікуваних результатів та завдань бюджетної програми.

Результативні показники, зазначені у звіті про виконання паспорта бюджетної програми за 2018 рік, не підтверджені офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю, даними бухгалтерського, статистичного та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, що є порушенням вимог пункту 6 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України.

Так, встановлено, що **капітальний ремонт** приміщень будинку культури для здійснення заходів із відродження територіальних громад у межах реалізації проєкту «Кожен має значення» у м. Куп'янськ, Харківська обл., **площею 594 кв. м у 2018 році не здійснювався**, касові видатки не проводилися, **проте у звіті про виконання паспорта** бюджетної програми 1601600 за 2018 рік (п. 31 показників продукту та п. 23 показників ефективності) **зазначено про виконання робіт з капітального ремонту приміщення площею 594 кв. м**, фактична середня вартість 1 кв. м капітального ремонту становить 2,5 тис. гривень.

Аналізом показників звіту про виконання паспорта бюджетної програми під час аудиту встановлено, що у 2018 році на реалізацію 10 субпроєктів спрямовано **9418,8 тис. грн, або 18,2 відс. затверджених коштів. Найбільше** використано коштів (**39,4 відс. затверджених**) за субпроєктом «Створення центру медичної реабілітації учасників бойових дій, зокрема учасників АТО та інших груп, на базі комунального закладу «Кам'янська міська лікарня № 5», **найменше – 2,5 відс. затверджених** – за субпроєктом «Перспектива – «Бізнес-Платформа». При цьому **за двома субпроєктами** «Надання допомоги особам з інвалідністю віком від 18 років шляхом створення відділення соціально-медичної реабілітації» та «Надання Центром психологічної підтримки та реабілітації внутрішньо переміщеним особам, учасникам та ветеранам АТО» при затверджених 3169,6 тис. грн та 5513,8 тис. грн відповідно **кошти МТОТ взагалі не спрямовувалися і фактично у 2018 році не використовувалися.**

У I півріччі 2019 року **найбільше** використано коштів (**83,4 відс. затверджених**) за субпроєктом «Майбутнє створюється зараз», **найменше – 10,5 відс. затверджених** – за субпроєктом «Перспектива – «Бізнес-Платформа».

При цьому за двома субпроектами «Центр розвитку підприємницьких ініціатив ВПО та ветеранів АТО «Новий відлік» та «Розвиток Центру психологічної допомоги та соціальної адаптації ВПО та ветеранів АТО» при затверджених на 2019 рік **1731,6 тис. грн та 3031,8 тис. грн** відповідно **кошти МТОТ не спрямовувалися і фактично у I півріччі 2019 року не використовувалися.**

Відповідно до звіту про надходження та використання коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень за **КПКВК 1601600:**

- **за 2018 рік:** затверджено доходів і видатків спеціального фонду **10367,9 тис. грн**, надійшло – **10367,9 тис. грн**, касові видатки – **9447,3 тис. грн** (91,1 відс. затверджених). **Залишок коштів** за Категорією 2 Гранту на кінець 2018 року становив **920,6 тис. грн;**

- **за I півріччя 2019 року:** затверджено на звітний рік доходів і видатків спеціального фонду – **23 507,8 тис. грн**, залишок коштів на початок року – **920,6 тис. гривень**. Надійшло за звітний період **20397,2 тис. грн**, касові видатки – **15 187,2 тис. грн** (67,2 відс. затверджених на рік). **Залишок коштів** за Категорією 2 Гранту станом на 01.07.2019 – **6130,6 тис. гривень.**

Довідково. Із загальної суми касових видатків (15 187,2 тис. грн) на поточні видатки спрямовано (КЕКВ 2000) **2 082,1 тис. грн** (28,6 відс.), у тому числі: **на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю (КЕКВ 2210) – 1077,1 тис. грн (98,9 відс. затверджених на рік)**, на оплату послуг (крім комунальних) (КЕКВ 2240) – **933,3 тис. грн (15,4 відс.)**, видатки на відрядження (КЕКВ 2250) – **71,7 тис. грн (71,7 відс.)**; **на капітальні видатки (КЕКВ 3000) – 13 105,1 тис. грн (98,2 відс.)**, у тому числі: **на придбання обладнання і предметів довгострокового користування (КЕКВ 3110) – 4 353,4 тис. грн (73,9 відс. затверджених на рік)**; **на капітальний ремонт інших об'єктів (КЕКВ 3132) – 8 751,8 тис. грн (73,9 відс. затверджених на рік)**. За оперативними даними видатки на **5740,6 тис. грн** перевищують видатки за формою № 4-2д. За поясненням МТОТ, до показників затрат станом на 30.06.2019 включені прямі платежі на суму **7846,3 тис. грн** понад кошторисні призначення.

Отже, станом на 01.07.2019 за КПКВК 1601600 **майже повністю використано кошти спеціального фонду на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю (КЕКВ 2210) – 1077,1 тис. грн (98,9 відс. затверджених на рік) та на капітальні видатки (КЕКВ 3000) – 13105,1 тис. грн (98,2 відс.)**, що зумовило **призупинення МТОТ укладання договорів через нестачу бюджетних призначень.**

За інформацією МТОТ від 23.08.2018 сума прямих платежів, що не проведена в обліку через відсутність бюджетних призначень, становила **7078,5 тис. гривень.**

Таким чином, МТОТ при визначенні потреби у видатках спеціального фонду за КПКВК 1601600 на 2019 рік **в умовах зволікання з початком реалізації субпроектів**, яка фактично розпочалась лише з вересня 2018 року, **необґрунтовано** визначено потребу в обсязі лише **22587,2 тис. грн**, тобто **менше 40 відс.** кошторисної вартості, у тому числі на капітальний ремонт (КЕКВ 3132) лише **5310,5 тис. грн (23,5 відс.)**, що спричинило необхідність **збільшення видатків розвитку на 10038,6 тис. грн та непроведення закупівель у межах субпроектів у зв'язку із нестачею кошторисних призначень для реєстрації договірних зобов'язань.**

МТОТ розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» з метою **збільшення показників видатків спеціального фонду бюджету** за бюджетною програмою КПКВК 1601600 на **37 195,5 тис. грн**, з них: видатки розвитку – **28 383,9 тис. грн**; видатки споживання – **8 811,6 тис. грн**, для своєчасного виконання Проєкту, що реалізується МБРР як адміністратором Гранту, виконавцем якого є МТОТ.

2.2.6. Оцінка ефективності реалізації субпроєктів у межах виконання Частини 2 Проєкту

МТОТ як координатором, а також ініціаторами та імплементаторами субпроєктів, не забезпечено реалізації жодного субпроєкту у заплановані угодами про співпрацю терміни (до 03.06.2019). Виконання субпроєктів за кошти Гранту становило лише 52 відсотка. Цільові показники не виконані, цілі субпроєктів не досягнені через непроведення МТОТ у повному обсязі процедур закупівель необхідного обладнання і товарів, невжиття ефективних заходів для закінчення будівельно-ремонтних робіт, закупівлі консультаційних послуг у передбачені угодами терміни та обсягах.

Закупівлі в межах субпроєктів розпочато МТОТ із затримкою від 4 до 11 місяців; термінів виконання договорів, визначених угодами про співпрацю, не дотримано від 2 до 11 місяців, окремих закупівель досі не розпочато.

Лише три субпроєкти знаходяться на завершальному етапі, а саме: у м. Первомайськ Харківської області (94 відс.), с. Сурсько-Литовське Дніпропетровської області (93 відс.) та м. Кам'янське Дніпропетровської області (79 відсотків). Два субпроєкти мають найнижчу ступінь виконання, а саме: у смт Нова Водолага Харківської області (12 відс.) та м. Запоріжжя (14 відс.), у структурі видатків яких консультаційні послуги становлять 84 та 97 відс. відповідно. Інші п'ять субпроєктів реалізовані в межах 24 – 48 відсотків.

Станом на 01.07.2019 на реалізацію субпроєктів використано 29,9 млн грн (1036,9 тис. дол. США, або 52 відс. обсягу, передбаченого бюджетами субпроєктів): придбано товарно-матеріальних цінностей на 20,1 млн грн (68 відс. запланованого), ремонтних робіт виконано лише на третину – 9,1 млн гривень. Водночас закупівля консультаційних послуг для цільової аудиторії, що є одним з основних кінцевих продуктів реалізації Проєкту, ще і досі знаходиться на початковому етапі – використано лише 0,8 млн грн (7 відс. запланованого).

У порушення умов пункту 1.1 угод про співпрацю за трьома угодами бенефіціарами не дотримано зобов'язань у частині співфінансування на загальну суму 237,5 тис. дол. США, що негативно вплинуло на стан реалізації субпроєктів.

Через суттєві недоліки у реалізації субпроєктів як з боку МТОТ, так і кінцевих бенефіціарів, придбані за рахунок коштів Гранту матеріальні цінності на суму 13795,1 тис. грн фактично не використовуються від півроку до 11 місяців, що свідчить про нерезультативне використання коштів. Зазначене унеможливорює досягнення цільових показників субпроєктів та нівелює витрачені ресурси і зусилля.

Аудитом встановлено, що МТОТ (станом на 23.08.2019) **не вжито заходів щодо перегляду угод про співпрацю з урахуванням остаточного терміну виконання субпроектів (травень 2019 року) та пролонгації Проєкту до 03.06.2020.**

Фактично з травня 2019 року МТОТ закупівлю товарів, робіт та консультаційних послуг призупинено через невизначеність щодо продовження Проєкту, відсутність бюджетних призначень за спеціальним фондом КПКВК 1601600 у 2019 році (частина закупівель за Категорією 2 на суму 293,9 тис. дол. США здійснена шляхом прямих платежів з рахунка Гранту), плинність спеціалістів із закупівель консультаційних послуг, а з кінця серпня 2019 року – через реорганізацію МТОТ та відповідно відсутність підписантів.

2.2.6.1. Нормативно-правова база.

МТОТ при проведенні процедур закупівель керувалося статтею 6 Закону України від 25.12.2015 № 922 «Про публічні закупівлі», Угодою про Грант, керівними положеннями МБРР від січня 2011 року «Керівні принципи: закупівлі товарів, робіт та консультаційних послуг за позиками Світового банку та кредитами і грантами МАР позичальниками Світового банку» (оновлена версія від липня 2014 року, далі – Керівні принципи) та «Керівні принципи: відбір та залучення консультантів за позиками МБРР, кредитами та грантами МАР позичальниками Світового Банку» (оновлена версія від липня 2014 року), інструкціями з Операційного посібника.

Угодою про Грант передбачено, що крім Міжнародних конкурентних торгів (ICB) для закупівлі товарів, робіт і консультаційних послуг за договорами, передбаченими Планом закупівель, **можуть застосовуватися такі методи закупівель**, як міжнародні конкурсні торги з урахуванням додаткових процедур (ICB); національні конкурсні торги (NCB); шопінг (закупівля товарів на відкритому ринку) (SH); пряме укладання договорів (DC); відбір за критерієм найнижчих витрат (LCS).

МБРР у липні 2017 року повідомлено Мінфін та Мінекономрозвитку про **можливість застосування системи ProZorro** при проведенні закупівель у межах фінансованих МБРР операцій в Україні за методами «шопінг» та «**національні конкурсні торги**», погодження на застосування цієї системи при закупівлі консультаційних послуг не було надано.

2.2.6.2. Виявлений стан справ

Згідно з укладеними у квітні 2018 року за Частиною 2 Проєкту тристоронніми угодами про співпрацю для реалізації десяти субпроектів, метою яких є зміцнення спроможностей місцевих громад для адаптації ВПО та учасників АТО/ООС, кошторисна вартість субпроектів з урахуванням змін на 01.07.2019 становила **2606,8 тис. дол. США**, джерело фінансування: **за рахунок коштів Гранту – 2014 тис. дол. США (77,3 відс.), за рахунок коштів співфінансування – 592,8 тис. дол. США (22,7 відсотка).** Остаточний термін виконання субпроектів згідно з угодами про співпрацю – **травень 2019 року.**

Зведені дані про укладені МТОТ тристоронні угоди про співпрацю на виконання Частини 2 Проєкту та видатки за бюджетною програмою КПКВК 1601600 в розрізі субпроектів наведено в Додатку 1.

Відповідно до угод про співпрацю **ініціатор субпроекту** зобов'язується вживати заходів для забезпечення належного впровадження субпроекту, **імплементація** – здійснювати належну та своєчасну реалізацію заходів субпроекту, **МТОТ** – здійснювати, зокрема, **загальну координацію реалізації субпроекту; організацію торгів** для закупівлі товарів, робіт та послуг, необхідних для реалізації; моніторинг якості реалізації субпроекту.

Наказом МТОТ від 12.12.2016 № 46 утворено Тендерний комітет, затверджено його склад та Положення. Усього проведено **300 засідань** Тендерного комітету. Початковий План закупівель Проекту затверджено Тендерним комітетом 13.12.2016 з оціночною вартістю Проекту 3 200 тис. дол. США. Оскільки під час впровадження Проекту постійно вносились зміни до технічних завдань, Тендерним комітетом до Плану закупівель також неодноразово **вносились зміни** для актуалізації інформації. Станом на 01.07.2019 сформовано **20 оновлених планів закупівель**.

Аналізом Плану закупівель (з урахуванням змін) встановлено, що для закупівлі товарів та робіт **МТОТ** переважно застосовувало метод «шопінг». За Категорією 2 через систему ProZorro оголошено 103 закупівлі: у 2018 році – 62; у 2019 році – 41, з яких завершених 59, менше 57 відсотків.

Аудиторами виявлено випадки, коли торги відмінялись через **відсутність поданих пропозицій** або пропозиції до участі у закупівлях **подавав лише один учасник**, з яким МТОТ і укладались договори, **чим не дотримано вимоги пункту 3.5 Керівних принципів**.

Встановлено, що МТОТ за 8 угодами про співпрацю проведено закупівлі з однаковим кодом предмета закупівлі (за кодом 021:2015-30230000-0– «Комп'ютерне обладнання»), використано коштів Гранту **на загальну суму 74,8 тис. дол. США** та укладено договори з одним і тим постачальником товарів. У разі розгалуження закупівлі територіально, з метою забезпечення економності, ефективності та прозорості, скорочення термінів доцільно проводити **закупівлю за лотами**.

Організаційні та фінансові прорахунки МТОТ негативно вплинули на стан реалізації субпроектів.

Засвідчено, що МТОТ (станом на 22.08.2019) **не оголошувались та не проводились попередньо передбачені планом закупівель процедури через:**

➤ **нестачу кошторисних призначень для реєстрації договірних зобов'язань**, зокрема у межах субпроектів:

– **«Реабілітація та відновлення – крок у комфортне життя»** за закупівлями «Медичне обладнання та медичні матеріали» (39 найменувань), «Комп'ютерне обладнання» (10 найменувань), «Електричне обладнання» (4 найменування), «Обладнання для зони здоров'я в Міський центр підтримки внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО», «Обладнання для обладнання кабінету логопеда»;

– **«Нові можливості адаптації внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО у громаду м. Миколаєва»** за закупівлею «Обладнання для зони здоров'я в Міський центр підтримки внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО»;

- **зміну спеціаліста по закупівлях**, зокрема у межах субпроектів:
 - «Нові можливості адаптації внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО у громаду м. Миколаєва» за закупівлями «Організація та проведення групових психотерапевтичних занять і психологічних тренінгів», «Організація та проведення тренінгів із започаткування власної справи і працевлаштування»;
 - «Надання Центром психологічної підтримки та реабілітації внутрішньо переміщеним особам, учасникам та ветеранам АТО» за закупівлею «Семінар – тренінг для психологів».

2.2.7. Оцінка соціально-економічних наслідків нереалізації субпроектів у межах Частини 2 Проєкту

Зведена інформація щодо реалізації субпроектів станом на 01.07.2019 в межах впровадження Частини 2 Проєкту наведена в Додатку 2, діаграма щодо стану реалізації субпроектів – у Додатку 3.

Соціально-економічні наслідки нереалізації субпроектів на виконання Частини 2 Проєкту є такими:

1. Субпроект «Створення центру медичної реабілітації учасників бойових дій, учасників АТО та інших пільгових груп на базі КЗ «Кам'янська міська лікарня № 5»

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 1-2018, далі – угода № 1)

Між МТОТ, Кам'янською міською радою (ініціатор) та КЗ «Кам'янська міська лікарня № 5» (імплементація) укладено угоду № 1 на загальну суму **426,9 тис. дол. США** (з яких **274,3 тис. дол. США** – за рахунок коштів Гранту та **152,7 тис. дол. США** – за рахунок співфінансування зі сторони Дніпропетровської обласної ради).

Ціллю субпроекту є модернізація відділень міської лікарні та забезпечення комплексу заходів, необхідних для повноцінної реабілітації учасників АТО, бойових дій, осіб з числа ВПО, ветеранів війни.

На 01.07.2019 з початку реалізації субпроекту **за рахунок коштів Гранту** укладено **8 договорів** та придбано за компонентом «Товари» медичне, комп'ютерне та мультимедійне обладнання та меблі на загальну суму **2 814,6 тис. грн (100,8 тис. дол. США)**, що становить **36,7, відс.** кошторисної вартості субпроекту за кошти Гранту; за компонентом «Роботи» **роботи виконані частково**, вибірка коштів за контрактом на **01.07.2019** становить **3 065,2 тис. грн (114,9 тис. дол. США)**, або **69,6 відсотка**.

Незавершення ремонтно-будівельних робіт у частині приміщень лікарні у встановлені угодою № 1 терміни спричинено, зокрема, несвоєчасним проведенням МТОТ закупівель: фактично відбулись у **жовтні 2018 року (09.10.2018)** – майже на **4 місяці** пізніше, ніж передбачено Планом закупівель та угодою № 1 (**01.06.2018**). Відповідно, договір на виконання ремонтно-будівельних робіт з підрядником (ТОВ «Промремсервіс-Ресурс») на загальну суму **4 404,8 тис. грн** укладено із затримкою **майже на 5 місяців**.

Аудитом встановлено, що жодного із запланованих заходів у визначені угодою № 1 терміни (до 03.06.2019) **не виконано у повному обсязі** у зв'язку із

незакінченням ремонтно-будівельних робіт у лікарні. У грудні 2018 року закуплено медичне обладнання для фізіотерапевтичного відділення; комп'ютерне та мультимедійне обладнання для відділення психологічної реабілітації та обладнання для відділення лікувальної фізкультури, що на два місяці пізніше строку, передбаченого угодою № 1.

Закуплені обладнання та меблі на загальну суму 2 767,6 тис. грн поставлені на баланс імплементації, проте через незавершення ремонтно-будівельних робіт **не встановлені та не використовуються протягом семи місяців**. При цьому модернізацію реабілітаційного відділення центру лікарні, проведення якою передбачено угодою № 1 у кінці 2018 року, **фактично не розпочато**, виготовлено лише проектно-кошторисну документацію та проводяться тендерні процедури.

Заходи щодо створення відділення лікувальної фізкультури, фізіотерапевтичного та реабілітаційного відділень, виконання яких передбачено у кінці 2018 року, **фактично не завершені**, оскільки проводяться ремонтно-будівельні роботи. Ремонтно-будівельні роботи для створення відділення психологічної реабілітації **не розпочаті взагалі**.

Цільових результатів субпроєкту станом на 03.06.2019 за угодою № 1 не досягнуто **також через відсутність належного співфінансування** Дніпропетровською обласною радою у 2018 році: кошти на ремонт покрівлі реабілітаційного відділення лікарні виділені з міського бюджету **в меншому обсязі**, ніж передбачено угодою № 1.

Фактично кошти **виділено з міського бюджету м. Кам'янське** у квітні 2018 року (290 тис. грн) та грудні 2018 року (2000 тис. грн) за КПКВК 0712010 «Багатопрофільна стаціонарна медична допомога населенню», **чим не дотримано вимог п.1.1 угоди № 1**, якою передбачено співфінансування Дніпропетровською обласною радою. Кошти на роботи з локального ремонту покрівлі відділення психологічної реабілітації, виконання яких передбачено бюджетом субпроєкту **на умовах співфінансування** на загальну суму 3 065,2 тис. грн (109,8 тис. дол. США), **взагалі не використовувалися**.

Станом на 01.07.2019 закупівлі медичного обладнання (4 найменування) для відділення фізіотерапії **за рахунок економії коштів Гранту** на загальну суму **16,6 тис. дол. США**, передбачені оновленим Планом закупівель, **МТОТ не проведені**.

Отже, **імплементацією субпроєкту станом на 01.07.2019 не забезпечено виконання угоди № 1** у зв'язку із незакінченням ремонтно-будівельних робіт, які передбачалось здійснити (до 03.06.2019) як за кошти Гранту, так і кошти співфінансування.

У визначені терміни не встановлено придбане МТОТ у грудні 2018 року за рахунок коштів Гранту обладнання та меблі на загальну суму **2767, 6 тис. грн**, які тривалий час (понад 7 місяців) зберігаються у приміщеннях КЗ «Кам'янська міська лікарня № 5» та не використовуються. Зазначене свідчить про **нерезультативне використання коштів Гранту на придбання цих матеріальних цінностей**.

2. Субпроект «Центр розвитку підприємницьких ініціатив ВПО та ветеранів АТО «Новий відлік»

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 2-2018, далі – угода № 2)

Між МТОТ та Нововодолазькою селищною радою (Харківська обл.) укладено угоду № 2 на загальну суму, еквівалентну **90,6 тис. дол. США** (з яких **66,8 тис. дол. США** фінансується за рахунок коштів Гранту та 23,8 тис. дол. США – за рахунок співфінансування ініціатором-імплементатором – Нововодолазькою селищною радою).

Ціллю субпроекту є створення центру розвитку підприємницьких ініціатив для забезпечення самозайнятості, започаткування, поновлення та/або розвитку підприємницької діяльності, підвищення життєвого рівня, допомоги населенню, адаптації на ринку праці та сприяння у працевлаштуванні ВПО, ветеранів АТО, членів їх сімей та місцевих мешканців (25 відс. кількості учасників).

Виконання заходів, передбачених угодою № 2 заплановано до **03.06.2019**. Станом на **01.07.2019** лише створено центр підприємницьких ініціатив, закуплено меблі та обладнання.

За рахунок коштів Гранту у вересні-жовтні 2018 року МТОТ укладено **2 договори** та придбано комп'ютерне та мультимедійне обладнання, офісні меблі на загальну суму **231,7 тис. грн** (8,2 тис. дол. США), що становить лише **12,3 відс.** кошторисної вартості субпроекту за кошти Гранту за угодою № 2. Щодо закупівлі **консультаційних послуг та тренінгів** (вартістю **55,8 тис. дол. США**), яку угодою № 2 заплановано на **16.04.2018**, то технічне завдання, яке вже погоджене із МБРР, **півроку** (станом на 30.08.2019) **переглядається МТОТ**.

Завдання з відбору та навчання учасників субпроекту; реалізації бізнес-планів та супроводу учасників; висвітлення та поширення інформації про субпроект та проведення ярмарки вакансій станом на 01.07.2019 **не виконані взагалі** внаслідок неоголошення МТОТ переможця із закупівлі консультаційних послуг та тренінгів.

Таким чином, **невиконання угоди № 2 МТОТ, імплементатором/ініціатором (Нововодолазькою селищною радою (Харківська обл.) спричинило не лише нерезультативне управління та використання коштів Гранту в сумі 231,7 тис. грн (8,2 тис. дол. США),** оскільки не проводяться передбачені субпроектом тренінги та навчання, але й створило ризики незабезпечення у повному обсязі завершення субпроекту та, відповідно, відмови від участі у тренінгах потенційних учасників через відтермінування початку реалізації субпроекту.

3. Субпроект «Майбутнє створюється зараз», м. Первомайський Харківська область

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 3-2018, далі – угода № 3)

Між МТОТ, Первомайською міською радою Харківської області (ініціатор) та КНП Первомайська центральна районна лікарня (імплементатор) укладено угоду № 3 (з урахуванням змін від 03.04.2019) на загальну суму, еквівалентну **188,7 тис. дол. США** (з яких **184,2 тис. дол. США** – **кошти Гранту** та 4,7 тис. дол. США – кошти співфінансування ініціатором).

Ціллю субпроєкту є підтримка ВПО та ветеранів АТО шляхом створення на базі Первомайської ЦРЛ необхідних умов для реабілітації, спрямованих на вирішення психологічних та соціальних проблем.

На 01.07.2019 з початку реалізації субпроєкту за угодою № 3 за **рахунок коштів Гранту** укладено **5 договорів** та придбано за компонентом «Товари» медичне, комп'ютерне обладнання, інформаційні кіоски, меблі та стільці на загальну суму **2 939 тис. грн (108,8 тис. дол. США)**, що становить **59 відс.** кошторисної вартості субпроєкту за кошти Гранту. З метою проведення **капітального ремонту лікарні** укладено 1 договір на загальну суму 1 714,4 тис. грн (64,2 тис. дол. США).

Аудитом встановлено, що **кінцевих результатів субпроєкту не досягнуто (до 03.06.2019)** у зв'язку із незакінченням капітального ремонту приміщень фізіотерапевтичного відділення, суттєвим **порушенням МТОТ строків проведення процедур закупівель**, визначених Планом закупівель та угодою № 3, що відтермінувало укладання більшості договорів для реалізації субпроєкту. Станом на 01.07.2019 у фізіотерапевтичному відділенні придбане обладнання не встановлено, кабінети не облаштовані, прийом пацієнтів не здійснюється.

Заходи з проведення капітального ремонту, закупівлі техніки та обладнання **виконано**, придбано систему (інформаційні кіоски) на загальну суму **170,6 тис. грн (6,2 тис. дол. США)**, яку станом на 01.07.2019 **не встановлено та не введено в експлуатацію**. Цільовий показник «Робота фізіотерапевтичного відділення» **не виконано**: обладнання у відділенні **не встановлено**, кабінети не облаштовані, прийом пацієнтів і надання послуг з використанням придбаного медичного обладнання **не здійснюються**.

Цільовий показник «Робота над психологічною реабілітацією» **не виконано**: кабінет психолога, для облаштування якого придбано меблі (столи журнальний та письмовий, крісло офісне та 2 стильних крісла з механізмом реклайнер фірми «Ashley»), **не обладнаний і не працює**.

Встановлено, що закупівлі тренажерів, медичного обладнання, комп'ютерної техніки та меблів проводились МТОТ переважно з недотриманням термінів, визначених Планом закупівель та угодою № 3, проте зміни до угоди **не вносились**.

Придбані за рахунок коштів Гранту за компонентом «Товари» матеріальні цінності (інформаційні кіоски, тренажери, меблі, комп'ютерна техніка) на загальну суму **979,1 тис. грн не використовуються більше ніж півроку** у зв'язку із незакінченням капітального ремонту приміщень фізіотерапевтичного відділення, що свідчить **про нерезультативне використання коштів Гранту КНП Первомайська ЦРЛ**. При цьому на вартість малоцінних і швидкозношуваних предметів ЦРЛ безпідставно нараховувався знос у загальній сумі **13,9 тис. гривень**.

Оглядами **не підтверджено введення в експлуатацію** матеріальних цінностей (тренажерів, комп'ютерної техніки, меблів та стільців, інформаційних кіосків та медичного обладнання), що свідчить **про формальне складання комісією актів та подання до МТОТ недостовірної інформації про реальний стан справ**. Гарантійний термін експлуатації матеріальних цінностей спливає

(12 місяців – для інформаційних кіосків, тренажерів, меблів та 24 місяці – для комп'ютерної техніки).

Угодою № 3 передбачалась закупівля **апарата для витягування хребта** (тракції) з масажем (роликовим і вібраційно-тепловим) (1 од. вартістю 9 657,8 дол. США) та апаратів низькочастотної електротерапії «Радіус-01» (4 од. за ціною 2 374,2 дол. США за од.) загальною вартістю 9 496,78 дол. США. Апаратів низькочастотної електротерапії закуплено лише два, **а апарат для витягування хребта не закуповувався**, хоча відповідно до цільових результатів та показників за субпроектом угоди № 3 **підвищення ефективності роботи фізіотерапевтичного відділення передбачалось**, зокрема, **шляхом придбання такого апарату**. Кошти на закупівлю апарата для витягування хребта використано для **закупівлі гідромасажної ванни**, яка є дорожчою майже на 6,4 тис. дол. США.

За результатами аудиту встановлено, що **25 комплектів комп'ютерної техніки** за ціною 15,5 тис. грн за одиницю загальною вартістю **387,50 тис. грн**, із 60 отриманих у межах реалізації субпроекту, згідно з договором позижки від 27.12.2018 **передано** КНП Первомайська ЦРЛ **іншій юридичній особі** – КНП «Первомайський центр медико-санітарної допомоги». Укладення договору позижки та передача у користування майна сторонній юридичній особі суперечить положенню п.п. 5.2 п. 5 Статуту КНП Первомайська ЦРЛ, згідно з яким підприємство не має права відчужувати або іншим способом розпоряджатися закріпленим за ним майном, що належить до основних фондів, без попередньої згоди засновників. Підприємство не має права безоплатно передавати належне йому майно третім особам (юридичним або фізичним особам), крім випадків, прямо передбачених законодавством.

Аудитом також засвідчено, що якість та комплектність тренажера Орбитрек «Finnlo E-Glide SR 3218» вартістю **34 тис. грн** (постачальник ПП «Спорт-2017») **не відповідає договору**: потребують заміни дисплей (мова на дисплеї китайська, документацією передбачено англійську) та корпус (**наявна тріщина**).

Відповідно до письмових пояснень матеріально відповідальної особи Первомайської ЦРЛ, при відкритті упаковки виявлено тріщини та дисплей на китайській мові. З постачальником (ПП «СПОРТ 2017») досягнуто домовленість про усунення цих недоліків (усно повідомив про закупівлю запасних частин, які буде замінено при установці обладнання в кабінеті ЛФК).

МТОТ при проведенні процедури закупівлі за пакетом «Меблі» не проаналізовано обґрунтування закупівлі та доцільність придбання стильних крісел з механізмом реклайнер фірми «Ashley» (Ешлі) у кількості 2 од. вартістю **437,1 дол. США** кожний на загальну суму **874,2 дол. США**, які **не використовуються вже майже 9 місяців**.

Таким чином, за угодою № 3 станом на 01.07.2019 цілі субпроекту не досягнуто. Зазначене зумовлено незакінченням капітального ремонту приміщень фізіотерапевтичного відділення та значним порушенням МТОТ строків проведення процедур закупівель, визначених Планом закупівель.

4. Субпроект «Створення умов для забезпечення реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки на території Сурсько-Литовської ОТГ»

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 4-2018, далі – угода № 4)

Між МТОТ, Сурсько-Литовською сільською радою (ініціатор) та Комунальним підприємством «Сурсько-Литовське» (імплементатор) укладено угоду № 4 на загальну суму, еквівалентну **367,1 тис. дол. США** (з яких **248,3 тис. дол. США** фінансується за рахунок коштів Гранту та **118,8 тис. дол. США** – за рахунок співфінансування ініціатором).

Ціль проекту – забезпечення мешканців громади (у т. ч. ВПО) оперативним захистом від техногенних катастроф, негативних природних наслідків, забезпечення ветеранів АТО робочими місцями, які потребують спеціальної підготовки, допомога у соціальній та професійній адаптації ветеранів АТО та ВПО шляхом професійного навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації.

Аудитом встановлено, **що жодного заходу субпроекту у повному обсязі не виконано** у встановлений угодою № 4 термін (до 03.06.2019).

Через незабезпечення Сурсько-Литовською сільрадою виконання угоди № 4 в частині капітального будівництва до кінця **2018 року Центру безпеки громадян** за рахунок коштів **співфінансування** (станом на 01.07.2019 ступінь будівельної готовності об'єкта – 74 відс.), придбана за кошти Гранту пожежна машина вартістю **4 519,2 тис. грн** (передана у травні 2019 року КП «Сурсько-Литовське») **не використовується та знаходиться на відкритому майданчику** на огороженій території без укладання договору зберігання. **Пожежна машина, закупівля якої запланована на 09.04.2018, фактично придбана лише 21.03.2019, тобто майже через рік.** Зазначена закупівля **проводилась 4 рази, дві процедури не відбулись через відсутність пропозицій.**

Не використовується також і придбане за кошти Гранту обладнання для Центру безпеки громадян (офісна та спеціалізована техніка, обладнання автоматизованої системи оповіщення, засоби радіозв'язку та спеціальні засоби) на суму **1 677,4 тис. гривень.**

Це свідчить про **нерезультативне використання коштів Гранту імплементатором** на придбання майна на загальну суму **6 196,6 тис. грн (230,4 тис. дол. США)**, що становить **92,8 відс.** кошторисної вартості субпроекту за кошти Гранту.

У зв'язку з недобудовою Центру безпеки громадян, на час проведення аудиту МТОТ не здійснено закупівлю консультаційних послуг: «Навчання персоналу Центру безпеки громадян» (заплановано на **01.08.2018**) та «Навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації для ВПО та воїнів АТО» (заплановано на **01.05.2018**), кошти в сумі **12,6 тис. дол. США** не використовувались у зв'язку з **тривалим відпрацюванням та погодженням технічного завдання.**

Довго не здійснюється закупівля **форменого та спеціального одягу пожежного** на суму **10,7 тис. дол. США**, передбачена Планом закупівель та угодою №4 на 09.04.2018. **Фактично** запрошення до участі оголошено **20.03.2019**, але торги **відмінено** через необхідність внесення змін до технічного завдання, що обумовлено

змінами у законодавстві щодо вимог до форменого та спеціального одягу, які набрали чинності з 01.01.2019.

Обладнання для Центру безпеки громадян (офісна та спеціалізована техніка, обладнання автоматизованої системи оповіщення, засоби радіозв'язку та спеціальні засоби) МТОТ придбано із затримкою **від 3 до 11 місяців**. Планові терміни контрактів не дотримано **від 2 до 11 місяців**.

Згідно із Планом закупівель фактична вартість субпроєкту становить 253,7 тис. грн, що **на 5,4 тис. дол. США** більше, ніж визначено угодою № 4 (248,3 тис. дол. США – кошти Гранту), що зумовлено різницею між очікуваною вартістю закупівлі пожежної машини згідно із Планом закупівель та фактично витраченою сумою на здійснення прямого платежу. Станом на 01.07.2019 зміни до угоди № 4 щодо збільшення суми фінансування не вносились.

Таким чином, **цілей проєкту не досягнуто, мешканців громади не забезпечено оперативним захистом від техногенних катастроф, соціальної та професійної адаптації ветеранів АТО та ВПО не здійснено**. Цільових результатів та показників субпроєкту (улаштування централізованої системи оповіщення громади; створення Центру безпеки громадян як місця зосередження системи безпеки громади; проходження навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації ВПО та ветеранів АТО) не досягнуто.

5. Субпроєкт «Нові можливості адаптації внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО у громаду м. Запоріжжя» («Перспектива» – «Бізнес-Платформа»)

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 5-2018, далі – угода № 5)

Між МТОТ та Запорізькою облдержадміністрацією (ініціатор-імплементація) укладено угоду № 5 на загальну суму, еквівалентну **325 тис. дол. США** (з яких **270,5 тис. дол. США** фінансується за рахунок коштів Гранту та **54,5 тис. дол. США** – за рахунок співфінансування ініціатором-імплементацією). Виконання цих заходів згідно з угодою № 5 заплановано до 03.06.2019.

Ціллю субпроєкту є надання психосоціальної підтримки, сприяння у працевлаштуванні та самозайнятості (розвитку власної справи) цільовим категоріям громадян (ВПО, ветеранам АТО та членам їх сімей).

Аудитом встановлено, що у 2018 році придбано та встановлено комп'ютерне обладнання (ноутбуки, принтери, зовнішній жорсткий диск) в кількості 14 од. на загальну суму **177,0 тис. грн (6,3 тис. дол. США)**.

З передбачених Планом закупівель трьох закупівель консультаційних послуг та тренінгів здійснено лише одну на суму 217,2 тис. гривень. Щодо двох інших закупівель вартістю **30,1 тис. дол. США** (послуги з психологічної та соціальної підтримки – 27,7 тис. дол. США та тренінги з підтримки фахівців-психологів – 2,4 тис. дол. США) відбір консультантів **не здійснено**.

Не виконано напрям «Психологічна підтримка». Рішенням Запорізької ОДА через відсутність у штаті відповідних фахівців скасовано захід «Тренінг з підготовки фахівців-психологів, які будуть працювати в проєкті за напрямком психологічної допомоги».

Співфінансування ініціатором-імплементатором (оплата за неконсультаційні послуги) у сумі 54,5 тис. дол. США **не здійснювалось**.

Таким чином, **несвоєчасне виконання угоди № 5 зумовлено перенесенням термінів** початку відбору консультантів та укладання договорів. **Незабезпечення** своєчасного надання психосоціальної підтримки, сприяння у працевлаштуванні та самозайнятості ВПО та ветеранів АТО у громаду м. Запоріжжя свідчить про **неналежне виконання обов'язків МТОТ як координатором та Запорізькою ОДА як ініціатором-імплементатором**.

6. Субпроект «Реабілітація та відновлення – крок у комфортне життя» м. Бердянськ, Запорізька область

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 6-2018, далі – угода № 6)

Між МТОТ, Виконавчим комітетом Бердянської міської ради Запорізької області (ініціатор) та Комунальною установою Бердянської міської ради «Бердянське територіальне медичне об'єднання» (імплементатор) укладено угоду № 6 (з урахуванням змін від 16.10.2018) на загальну суму, еквівалентну **152,1 тис. дол. США (з яких 121,8 тис. дол. США фінансується за рахунок коштів Гранту та 30,3 тис. дол. США – за рахунок коштів співфінансування ініціатором)**.

Довідково. Відповідно до додаткової угоди від 16.10.2018 змінено імплементатора (Комунальною установою «Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів» Бердянської міської ради передано, а Комунальною установою Бердянської міської ради «Бердянське територіальне медичне об'єднання» прийнято усі права та зобов'язання, визначені в угоді №6) та назву субпроекту (назву «Надання допомоги особам з інвалідністю віком від 18 років шляхом створення відділення соціально-медичної реабілітації» змінено на «Реабілітація та відновлення – крок у комфортне життя»).

Ціллю субпроекту є надання послуг медичної та фізичної реабілітації, психологічної допомоги жителям Бердянського госпітального округу, включаючи ВПО, ветеранів АТО, що потребують реабілітації, шляхом створення реабілітаційного відділення Комунальної установи Бердянської міської ради «Бердянське територіальне медичне об'єднання».

Угодою № 6 передбачалось виконання до **03.06.2019** таких завдань: створення реабілітаційного відділення, закупівля медичного, електричного та комп'ютерного обладнання, обладнання для кабінету логопеда (**станом на 01.07.2019 не виконано**, у приміщеннях проводяться ремонтні роботи); закупівля обладнання для ЛФК (**виконано**); проведення тренінгів для ветеранів АТО, ВПО та членів сімей інвалідів від 18 років (**не виконано**, закупівля перебуває на стадії визначення переможця).

Станом на 01.07.2019 з початку реалізації субпроекту за **рахунок коштів Гранту** укладено **4 договори** та придбано матеріальні цінності за компонентом «Товари» на загальну суму **1 392,1 тис. грн. (52,1 тис. дол. США)**, що становить **42,8 відс. кошторисної вартості субпроекту за кошти Гранту**.

За результатами огляду контрольною групою Рахункової палати майна, придбаного за рахунок коштів Гранту, встановлено, що на 01.07.2019 в двох приміщеннях, розташованих у підвалі будівлі Комунальної установи Бердянської міської ради «Бердянське територіальне медичне об'єднання» знаходиться майно

(37 одиниць обладнання для зали лікувальної фізкультури; 12 одиниць обладнання для кабінету психолога; 4 дивани, 30 офісних стільців, запаковані і в розібраному стані 12 шаф, 9 столів, 1 комплект кухні; 2 набори настільних ігор), **яке не використовується.**

Отже, цілей субпроекту не досягнуто. Невикористання імплементатором протягом 2-4 місяців станом на 01.07.2019 майна, придбаного у березні та травні 2019 року за рахунок коштів Гранту на загальну суму **1 392,1 тис. грн (52,1 тис. дол. США)**, у зв'язку з нестворенням реабілітаційного відділення КУ «Бердянське територіальне медичне об'єднання» свідчить **про нерезультативне використання коштів Гранту.**

7. Субпроект «Кожен має значення», м. Куп'янськ, Харківська область

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 7-2018, далі – угода № 7)

Між МТОТ, Куп'янською міською радою Харківської області (ініціатор) та управлінням культури молоді та спорту Куп'янської міської ради Харківської області (імплементатор) укладено угоду № 7 на загальну суму **363,9 тис. дол. США** (з яких **233,2 тис. дол. США** фінансується за рахунок коштів Гранту та **130,7 тис. дол. США** – за рахунок співфінансування ініціатором).

Ціллю субпроекту є створення єдиної соціально-культурної платформи (ХАБу) для розширення спектра якісних соціальних послуг, спрямованих на підтримку інтеграційних та адаптаційних процесів серед ВПО, ветеранів АТО та приймаючої громади міста Куп'янськ.

Ступінь виконання угоди № 7 за компонентами бюджету та джерелами фінансування на 01.07.2019 становив 40,3 відс. (146,6 тис. дол. США з 363,9 тис. дол. США), що свідчить про недосягнення цілі субпроекту.

За компонентом «Товари» використано 2 265,5 тис. грн (83,5 тис. дол. США), що становить **90,9 відс.** кошторисної вартості, роботи виконані лише на **6,4 відс.** та використано **160,7 тис. грн** (6,1 тис. дол. США). Закупівля консультативних послуг очікуваною вартістю 47,9 тис. дол. США МТОТ взагалі не проведена.

За результатами аудиту встановлено, що очікуваний термін проведення капітального ремонту будинку міського парку культури та відпочинку за відсутності проектно-кошторисної документації становив 8 місяців, строк реалізації контрактів із придбання обладнання, техніки та матеріалів відповідно 3-4 місяці. Основні причини відтермінування закупівель: **невчасне подання імплементатором до МТОТ технічних завдань** для організації закупівель, неоперативне прийняття рішень МТОТ щодо оголошення закупівель та укладання договорів, неактивність потенційних учасників закупівель, недобросовісність постачальників. Як наслідок, 11 із 12 завершених закупівель організовувались МТОТ мінімум двічі.

Співфінансування субпроекту імплементатором забезпечено лише на 43,7 відс., причина – неможливість проведення робіт у будівлі ХАБу через незакінчення капітального ремонту. Імплементатором та ініціатором не забезпечено своєчасного виконання робіт з розробки проектно-кошторисної

документації (затримано на 1 місяць). МТОТ не забезпечено своєчасного погодження договорів про авторський та технічний нагляди за договором про проведення капітального ремонту будівлі ХАБу, що відтермінувало одержання дозволу на проведення будівельних робіт від ДАБІ **майже на 4 місяці**. Крім цього, в імплементатора та підрядника за договором капітального ремонту (ТОВ «Крамбуденерго») виникла потреба внести зміни до проєктно-кошторисної документації у зв'язку із необхідністю проведення додаткових будівельних робіт.

Станом на 01.07.2019 МТОТ не ухвалено рішень щодо порушених імплементатором питань, зокрема зміни до угоди № 7 в частині перегляду обсягу та строків фінансування субпроєкту за рахунок коштів Гранту не внесено.

Залишаються незакупленими матеріали для майстер-класів, послуги консультантів для розбудови спроможностей ХАБу на суму 45,9 тис. дол. США та послуги з навчання та підготовки кризового психолога на 2 тис. дол. США.

За відсутності відремонтованих приміщень товарно-матеріальні цінності **на загальну суму 1 580,05 тис. грн імплементатором не використовуються більше ніж півроку**, що свідчить про нерезультативне використання коштів Гранту. Договір про капітальний ремонт будівлі виконано лише на **6,4 відсотка**, будівельні роботи тривають, що практично нівелює результати виконання інших заходів субпроєкту.

8. Субпроєкт «Розвиток Центру психологічної допомоги та соціальної адаптації ВПО та ветеранів АТО» м. Кривий Ріг

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 8-2018, далі – угода № 8)

Між МТОТ, Центральною міською районною у місті Кривому Розі радою (ініціатор) та Криворізьким економічним інститутом Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (імплементатор, інститут) укладено угоду № 8 на загальну суму, еквівалентну **141,4 тис. дол. США** (з яких **133,5 тис. дол. США** фінансується за рахунок коштів Гранту та **7,9 тис. дол. США** – за рахунок співфінансування).

Ціль субпроєкту – створення громадського центру для забезпечення отримання вищої освіти (працевлаштування), тренування навичок, психологічної та правової підтримки ВПО, ветеранів та приймаючих громад (в тому числі інвалідів та осіб з вадами руху).

Реалізація субпроєкту передбачала виконання до 03.06.2019 таких заходів: капітальний ремонт санвузлів, актові зали, елементів фасадної частини та встановлення ліфта, металопластикових вікон та оснащення актові зали та навчальних кабінетів у будівлі навчального корпусу №3 інституту.

Аудитом встановлено, що **початок закупівлі** всіх товарів відбувся із **затримкою від 5 до 7 місяців**, виконання контрактів **затримано від 3 до 5 місяців**.

На 01.07.2019 з початку реалізації субпроєкту укладено 7 договорів, за рахунок коштів Гранту на виконання робіт та постачання товарів використано 894,4 тис. грн (**32,1 тис. дол. США**), що становить **24 відс.** кошторисної вартості Гранту (**133,5 тис. дол. США**): з них за компонентом «Роботи» – **362,8 тис. грн**

(13,1 тис. дол. США), або 11,9 відс. запланованої кошторисної вартості робіт; за компонентом «Товари» – 531,6 тис. грн (19 тис. дол. США), або 82,2 відс. запланованої вартості товарів.

Завдання з капітального ремонту санвузлів, актової зали, елементів фасадної частини та встановлення ліфта у будівлі навчального корпусу № 3 інституту (заплановано до 01.10.2018) не виконано. Процедуру закупівлі не проведено через тривале розроблення проектно-кошторисної документації, яку лише у квітні 2019 року прийнято на баланс інституту. На час аудиту не розроблено технічне завдання на проведення цього капітального ремонту на суму 97,1 тис. дол. США та не здійснено закупівлю навчального обладнання і, як наслідок, не придбано деревообробний верстат.

Таким чином, **внаслідок невиконання МТОТ визначених угодою № 8 зобов'язань щодо належної координації субпроекту, ефективної організації закупівель не досягнуто цілей субпроекту та не використано 99,9 тис. дол. США коштів Гранту (76 відс. загальної вартості субпроекту).**

9. Субпроект «Надання Центром психологічної підтримки та реабілітації внутрішньо переміщеним особам, учасникам та ветеранам АТО»

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 9-2018, далі – угода № 9)

Між МТОТ, Виконавчим комітетом Первомайської міської ради Миколаївської області (ініціатор) та Первомайським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (імплементація, центр) укладено угоду № 9 на загальну суму, еквівалентну **242,9 тис. дол. США** (з яких **211,9 тис. дол. США** фінансується за рахунок коштів Гранту та **31,1 тис. дол. США** – за рахунок співфінансування).

Ціллю субпроекту є здійснення перших кроків для повернення ВПО, учасників АТО та членів їх сімей у соціум; створення умов для покращення здоров'я та відновлення психологічного, духовного і фізичного, матеріального стану ВПО, учасників АТО та членів їх сімей.

Видатки, проведені протягом 2018 року та I півріччя 2019 року за рахунок коштів Гранту, становили 2 708,2 тис. грн (**101,1 тис. дол. США**), або **41,6 відс.** передбачених угодою № 9, з них за компонентом «Роботи» – 1464 тис. грн (**54,4 тис. дол. США**) та компонентом «Товари» – 1244,2 тис. грн (**46,7 тис. дол. США**).

У межах реалізації субпроекту станом на 01.07.2019 проведено капітальний ремонт приміщень, обладнано 3 кабінети психологів та проводиться прийом пацієнтів, облаштовано сенсорну кімнату та тренажерну залу. Придбано та використовуються обладнання для реабілітації та відновлення, меблі, комп'ютери, мультимедійне обладнання та побутова техніка тощо.

Водночас **деякі заходи субпроекту (за рахунок коштів Гранту) не виконані:** МТОТ не проведено закупівлі консультаційних послуг («Семінар-тренінг для психологів») на суму 4,8 дол. США; за відсутності пропозицій не проведено закупівлю медичного обладнання (триває розробка технічного завдання) на суму 98,5 дол. США та промоційні заходи щодо поширення інформації про субпроект на суму 3,5 тис. дол. США. Вчасно завершено лише закупівлю робіт з

капітального ремонту приміщень, інші п'ять завершено зі значним запізненням (від 4 до 6 місяців).

Отже, **цілей субпроекту не досягнуто, оскільки не проведено закупівлю медичного обладнання, на яку передбачалось понад 65 відс. коштів Гранту (98,5 тис. дол. США), та закупівлю з навчання практичних психологів, що унеможливило комплексне надання якісних реабілітаційних послуг та професійної психологічної допомоги ВПО, учасникам та ветеранам АТО; нерезультативно використано кошти Гранту у сумі 2 708,2 тис. грн на придбання обладнання, меблів, канцелярських товарів, технічних засобів, які не використовуються.**

10. Субпроект «Нові можливості адаптації внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО у громаду м. Миколаєва»

(угода про співпрацю від 10.04.2018 № 10-2018, далі – угода № 10)

Між МТОТ, Миколаївською міською радою (ініціатор), департаментом праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради (імплементація 1) та Міською лікарнею швидкої медичної допомоги (імплементація 2) укладено угоду № 10 на загальну суму **308,03 тис. дол. США** (з яких **269,6 тис. дол. США фінансується за рахунок коштів Гранту та 38,4 тис. дол. США – за рахунок коштів співфінансування ініціатором**).

Ціллю субпроекту є створення можливостей для інтеграції ВПО до приймаючого населення, реінтеграції ветеранів АТО та розвиток єдиної згуртованої громади шляхом забезпечення умов для розширення можливостей отримання доходів, а також надання психосоціальної підтримки.

Угода № 10 передбачала виконання заходів субпроекту **до 03.06.2019.**

У цілому з початку реалізації субпроекту станом на 01.07.2019 використано за компонентом «Товари» 2287,4 тис. грн (12,1 тис. дол. США), за компонентом «Роботи» – 2301,5 тис. грн (86 тис. дол. США), що становить 36,4 відс. загальної суми коштів Гранту (269,6 тис. дол. США).

Невиконання заходу з проведення капітального ремонту будівлі для розміщення центру підтримки ВПО, ветеранів АТО та членів їх сімей (далі – центр) зумовило невиконання інших заходів, а саме: монтування та встановлення елементів для обладнання сенсорної кімнати; проведення бізнес-тренінгів; дозвілевих заходів. У зв'язку із відсутністю учасників торгів за закупівлею з придбання канцелярського приладдя та дидактичних матеріалів, не виконано захід з проведення тренінгових та групових занять із зоотерапії, флоротерапії, ізотерапії. Через несвоєчасну підготовку технічних завдань не закуплено обладнання для дитячого клубу.

Станом на 01.07.2019 **капітальний ремонт будівлі не закінчено, відповідно, центр не розпочав свою діяльність. Отже, цільових результатів субпроекту не виконано, кошти Гранту використано нерезультативно. Кошти Гранту перераховано в сумі 2301,5 тис. грн, що становить лише 75 відс. (3068,2 тис. гривень). З місцевого бюджету за договором підряду станом на 27.06.2019 перераховано кошти в сумі 1398 тис. гривень.**

У квітні 2019 року придбано обладнання для сенсорної кімнати **на загальну суму 323,98 тис. грн**, яке станом на 01.07.2019 **не встановлено** та зберігається у постачальника на відповідальному зберіганні, термін дії договору про відповідальне зберігання закінчився ще 30.05.2019.

Контрольною групою Рахункової палати 19.06.2019 за результатами огляду придбаного за кошти Гранту медичного обладнання встановлено, що стійка артроскопічна вартістю **1963,4 тис. грн (70,5 тис. дол. США)** через неналежну комплектацію **фактично не використовується**.

Таким чином, станом на 01.07.2019 капітальний ремонт будівлі для розміщення центру **не закінчено**. МТОТ закупівлі консультаційних послуг з проведення тренінгів із започаткування власної справи і працевлаштування на суму **40,4 тис. дол. США** не здійснено, що порушує заплановані графіки проведення навчальних та тренінгових заходів. Зазначене свідчить, що **цільових показників не виконано, цілей субпроекту не досягнуто**.

Член Рахункової палати

В. І. Невідомий

Зведені дані про укладені МТОТ у 2018 році тристоронні угоди про співпрацю на виконання Частини 2 Проєкту та видатки за бюджетною програмою за КПКВК 1601600 в розрізі субпроєктів

№ з/п	Угода про співпрацю (дата, номер)	Назва і предмет субпроєкту	Ініціатор субпроєкту	Імплементатор субпроєкту	Загальна планова вартість Угоди, дол. США							Видатки згідно із показниками, затвердженими в паспорті бюджетної програми (КПКВК 1601600), тис.грн			
					РАЗОМ	у тому числі						2018 рік		2019 рік	
						за рахунок коштів Гранту			за рахунок співфінансування			затверджено паспортом	у звіті про виконання паспорта	затверджено паспортом	у т. ч. на 2019 рік
						Всього	2018 рік	2019 рік	Всього	2018 рік	2019 рік				
1	2	3	4	5	7=8+11	8=9+10	9	10	11=12+13	12	13	14	15	16	17
Дніпропетровська область															
1	10.04.2018 № 1-2018	Створення центру медичної реабілітації учасників бойових дій, зокрема, учасників АТО та інших пільгових груп на базі КЗ "Кам'янська міська лікарня № 5»	Кам'янська міська рада	КЗ «Кам'янська міська лікарня №5»	426 929	274 259,0	274 259,0	0,0	152 670,0	152 670,0	0,0	7 138,1	2 814,6	8 063,2	5 248,6
2	10.04.2018 № 4-2018	Створення умов для забезпечення реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки на території Сурсько-Литовської ОТГ	Сурсько-Литовська сільська рада	КП «Сурсько-Литовське»	367 128	248 306,0	245 611,0	2 695,0	118 822,0	118 822,0	0,0	6 462,7	952,0	7 300,2	6 348,2
3	10.04.2018 № 8-2018	Розвиток Центру психологічної допомоги та соціальної адаптації ВПО та ветеранів АТО	Центрально-Міська районна у м. Кривому Розі рада	Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	141 395,2	133 545,2	133 545,2	0,0	7 850,0	7 850,0	0,0	3 475,8	894,4	3 926,2	3 031,8
Всього по Дніпропетровській області укладено три угоди про співпрацю на загальну суму					935 452,2	656 110,2	653 415,2	2 695,0	279 342,0	279 342,0	0,0	17 076,6	4 661,0	19 289,6	14 628,6
Харківська область															
4	10.04.2018 № 2-2018	Центр розвитку підприємницьких ініціатив ВПО та ветеранів АТО «Новий відлік»	Нововодолазька селищна рада	Нововодолазька селищна рада	90 588,4	66 777,7	53 925,5	12 852,1	23 810,7	15 776,1	8 034,6	1 738,0	231,7	1 963,3	1 731,6
5	10.04.2018 № 3-2018	Майбутнє створюється зараз	Первомайська міська рада	КП «Первомайська центральна районна лікарня»	188 749,6	184 172,8	184 172,8	0,0	4 576,7	4 221,2	355,5	4 131,2	1 366,6	5 308,5	3 941,9
6	10.04.2018 № 7-2018	Кожен має значення	Куп'янська міська рада	Управління культури молоді та спорту Куп'янської міської ради	363 904,2	233 215,0	233 215,0	0,0	130 689,2	130 689,2	0,0	6 069,9	840,1	6 856,5	6 016,4
Всього по Харківській області укладено три угоди про співпрацю на загальну суму					643 242,1	484 165,5	471 313,4	12 852,1	159 076,6	150 686,5	8 390,1	11 939,1	2 438,4	14 128,3	11 689,9
Запорізька область															
7	10.04.2018 № 5-2018	Перспектива-«Бізнес-Платформа	Запорізька обласна державна адміністрація	Запорізька обласна державна адміністрація	325 000	270 460,00	220 563,0	49 897,0	54 540,0	43 632,0	10 908,0	7 039,3	177,0	7 951,5	7 774,5
8	10.04.2018 № 6-2018	Надання допомоги особам з інвалідністю віком від 18 років шляхом створення відділення соціально-медичної реабілітації	Виконавчий комітет Бердянської міської ради	Комунальна установа "Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів" Бердянської міської ради	152 127	121 781,3	115 301,3	6 480,0	30 345,7	20 996,2	9 349,5	3 169,6	0,0	3 580,4	3 580,4
Всього по Запорізькій області укладено дві угоди про співпрацю на загальну суму					477 127,00	392 241,3	335 864,3	56 377,0	84 885,7	64 628,2	20 257,5	10 208,9	177,0	11 531,9	11 354,9
Миколаївська область															
9	10.04.2018 № 9-2018	Надання Центром психологічної підтримки та реабілітації внутрішньо переміщеним особам, учасникам та ветеранам АТО	Виконавчий комітет Первомайської міської ради	Первомайський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	242 906	211 851,6	209 260,5	2 591,1	31 054,4	18 141,5	12 912,9	5 513,8	0,0	6 228,4	6 228,4
10	10.04.2018 № 10-2018	Нові можливості адаптації внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО у громаду м. Миколаєва	Миколаївська Міська рада	Департамент праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради	308 035	269 625	253 115,0	16 510,0	38 410,0	38 410,0	0,0	7 017,5	2 142,4	7 927,0	5 784,6
Всього по Миколаївській області укладено дві угоди про співпрацю на загальну суму					550 941	481 476,6	462 375,5	19 101,1	69 464,4	56 551,5	12 912,9	12 531,3	2 142,4	14 155,4	12 013,0
ВСЬОГО станом на 01.07.2019					2 606 762,3	2 013 993,6	1 922 968,4	91 025,2	592 768,7	551 208,2	41 560,5	51 755,9	9 418,8	59 105,2	49 686,4

Зведена інформація щодо реалізації субпроектів у межах Частини 2 Проекту станом на 01.07.2019

Опис та компоненти витрат	Кошторисна вартість, долари США	Укладено договорів		Фактичне виконання закупівлі						Відсоток виконання закупівлі
				2018 рік		2019 рік		Разом		
		долари США	тис. грн	долари США	тис. грн	долари США	тис. грн	долари США	тис. грн	
Угода від 10.04.2018 № 1-2018 субпроект «Створення центру медичної реабілітації учасників бойових дій, зокрема, учасників АТО та інших пільгових груп на базі комунального закладу «Кам'янська міська лікарня № 5», м. Кам'янське, Дніпропетровська область										
Товари	117437,0	100841,7	2814,6	100841,7	2814,6	-	-	100841,7	2814,6	85,9
Роботи	156822,0	-	4404,8	-	-	114921,3	3065,2	114921,3	3065,2	73,3
Операційні витрати*	3500,0	-	-	-	-	-	50,2	-	50,2	0,0
Усього за субпроектом 1	274259,0	100841,7	7219,4	100841,7	2814,6	114921,3	3065,2	215763,0	5879,9	78,7
Угода від 10.04.2018 № 2-2018 субпроект «Центр розвитку підприємницьких ініціатив ВПО та ветеранів АТО «Новий відлік» смт Нова Водолага, Харківська область										
Консультаційні послуги	55812,7	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Товари	10965,0	8227,0	231,7	8227,0	231,7	-	-	8227,0	231,7	75,0
Роботи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Усього за субпроектом 2	66777,7	8227,0	231,7	8227,0	231,7	0,00	0,00	8227,0	231,7	12,3
Угода від 10.04.2018 № 3-2018 субпроект «Майбутнє створюється зараз» м. Первомайський, Харківська область										
Товари	119331,0	108804,9	2939,0	49579,6	1366,6	59225,3	1572,4	108804,9	2939,0	91,2
Роботи	64841,8	64205,3	1714,4	-	-	64205,3	1714,4	64205,3	1714,4	99,0
Усього за субпроектом 3	184172,8	173010,2	4653,4	49579,6	1366,6	123430,7	3286,8	173010,2	4653,4	93,9
Угода від 10.04.2018 № 4-2018 субпроект «Створення умов для забезпечення реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки на території Сурсько-Литовської об'єднаної територіальної громади» ОТГ Сурсько-Литовське, Дніпропетровська область										
Консультаційні послуги	12605,0	-	4,0	-	-	-	-	-	-	0,0
Товари	235701,0	230443,9	6196,6	34370,1	952,0	196073,8	5244,6	230443,9	6196,6	97,8
Усього за субпроектом 4	248306,0	230443,9	6200,6	34370,1	952,0	196073,8	5244,6	230443,9	6196,6	92,8
Угода від 10.04.2018 № 5-2018 субпроект "Перспектива – «Бізнес-Платформа» м. Запоріжжя										
Консультаційні послуги	263335,0	217182,6	5867,7	-	-	30292,9	799,2	30292,9	799,2	11,5
Товари	7125,0	6282,2	177,0	6282,2	177,0	-	-	6282,2	177,0	88,2
Усього за субпроектом 5	270460,0	223464,8	6044,7	6282,2	177,0	30292,9	799,2	36575,1	976,2	13,5
Угода від 10.04.2018 № 6-2018 Субпроект «Надання допомоги особам з інвалідністю віком від 18 років шляхом створення відділення соціально-медичної реабілітації» м. Бердянськ Запорізька область										
Консультаційні послуги	4080,0	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Товари	117701,3	52109,5	1392,1	-	-	52109,5	1392,1	52109,5	1392,1	44,3
Усього за субпроектом 6	121781,3	52109,5	1392,1	0,0	0,0	52109,5	1392,1	52109,5	1392,1	42,8
Угода від 10.04.2018 № 7-2018 субпроект «Кожен має значення» м. Куп'янськ Харківська область										
Консультаційні послуги	47900,0	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Товари	91841,9	83474,1	2265,5	30344,8	840,1	53129,3	1425,4	83474,1	2265,5	90,9
Роботи	93473,1	-	2306,8	-	-	6024,1	160,7	6024,1	160,7	6,4
Операційні витрати*	1350,0	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Усього за субпроектом 7	233215,0	83474,1	4572,3	30344,8	840,1	59153,4	1586,1	89498,2	2426,2	38,4
Угода від 10.04.2018 № 8-2018 субпроект «Розвиток Центру психологічної допомоги та соціальної адаптації ВПО та ветеранів АТО», м.Кривий Ріг Дніпропетровська область										
Товари	23131,1	19004,0	531,6	19004,0	531,6	-	-	19004,0	531,6	82,2
Роботи	110414,1	13091,7	362,8	13091,7	362,8	-	-	13091,7	362,8	11,9
Операційні витрати*	7746,1	-	-	-	-	-	143,9	-	143,9	0,0
Усього за субпроектом 8	133545,2	32095,7	894,4	32095,7	894,4	0,0	0,0	32095,7	894,4	24,0
Угода від 10.04.2018 № 9-2018 субпроект «Надання Центром психологічної підтримки та реабілітації внутрішньо переміщеним особам, учасникам та ветеранам АТО» м. Первомайськ, Миколаївська область										
Консультаційні послуги	8355,7	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Товари	150412,6	46649,9	1244,2	-	-	46649,9	1244,2	46649,9	1244,2	31,0
Роботи	53083,3	54361,9	1478,8	-	-	54361,9	1464,0	54361,9	1464,0	102,4
Операційні витрати*	4458,4	-	-	-	-	-	24,3	-	24,3	0,0
Усього за субпроектом 9	211851,6	101011,8	2722,9	0,0	0,0	101011,8	2708,2	101011,8	2708,2	47,7
Угода від 10.04.2018 № 10-2018 Субпроект «Нові можливості адаптації внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО у громаду м. Миколаєва» м. Миколаїв										
Консультаційні послуги	40377	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Товари	103248	82655,9	2287,4	-	1963,4	12143,2	324,0	12143,2	2287,4	11,8
Роботи	126000	-	3068,2	6461,8	179,0	79579,6	2122,5	86041,4	2301,5	68,3
Операційні витрати*	15179,6	-	-	-	-	-	6,5	-	6,5	0,0
Усього за субпроектом 10	269625	82655,9	5355,6	6461,8	2142,4	91722,8	2446,5	98184,6	4588,9	36,4
Усього за субпроектами, в т. ч.	2013993,6	1087334,6	39287,2	268202,8	9418,8	768716,1	20528,8	1036918,9	29947,6	51,5
Консультаційні послуги	432465,4	217182,6	5871,7	-	-	30292,9	799,2	30292,9	799,2	7,0
Товари	976894,0	738493,0	20079,7	248649,3	8877,0	419330,9	11202,7	667980,2	20079,7	68,4
Роботи	604634,2	131659,0	13335,7	19553,5	541,8	319092,3	8526,9	338645,8	9068,7	56,0
*Крім того, операційні витрати, здійснені МТОТ, які не входять у кошторисну вартість субпроектів	32234,1	-	-	-	-	-	224,9	-	224,9	

Стан реалізації субпроектів у межах впровадження Частини 2 Проєкту у 2018 році–І півріччі 2019 року

Загалом кошторисна вартість субпроектів згідно з укладеними МТОТ тристоронніми Угодами про співпрацю від 10.04.2018 на 30.06.2019 становила 2014 тис. дол. США, фактично використано 1036,9 тис. дол. США, або 52 відсотки

